Ascensius declynsons with the playne exposition.

Declinationes ascensiane: metro exametro cōpo
sitę ab Ascensionio a Suspitio: vt nonnulli putant. sed quantum (pre
ter metrū etiā cernimus) hęc duo opera differunt: alio tum sit iudicio.

Expositoris huius textus ascensiani distichon.

Expositor textus/dat vt hoc exasticon: opto:
q̄ sua quęq; probent: non aliena virum.

Dictum eiusdē expositoris sequitur exasticon.

Nulla aliena licet sitcat: res ipsa petatur.
Artifices lectū/leges probabit opus.

Me mea sola probēt facta. at Ascensius ipse
Sępe probatus opus laudat: vt illud eum.
Usq; adeo: vt cuicunq; operi est Ascensius auctor:
Omnibus id tutum creditur esse satis.

Of the craft of poynting.

Therde sine maner poynters/and diuisions most vsed With cunnyng
men: the With if they be Wel vsed make the sentens very light/and
eth to vnderstōd besy to the reder/a the be/vi they be these: virgil
come/parenthesis/playne poynt/and interrogatif. A virgil is a streight
strykelenynge for Warde thil Wyse / be tokynynge a strytshort rest
Without any perfetnes yet of sentens: and Wegne the sine poynts
a foie rehersid. A come is With a Way tittle thil Wyse: betokynyng a
lenger rest: and the sētens yet ether is vnperfet: or els/if it be perfet:
ther cūmith more after/lōgyng to it: the With more comynly can nōt
be perfet by it self Without at the lest sumat of it: that gothe a foie. A
parenthesis is With a Way croked virgil: ay an olde mone/vsed
bely to bely: the Whiche be set theron afore the begynyng / and ther
after the latyr ende of a clause cūmyng Within an other clause
that may be perfet: thof the clause/so comyng ber Wene: Wer a Wey
and therfore it is so Wrichyde comynly a nere so Wel: than the vtur
clause. Thof the sētens can not be perfet Without the inner clause: ether
stede of the first crokyde virgil a streght virgil Wol do very Wel: and
stede of the latyr must nedis be a come. A playne poynt is With
Won tittil: thil Wyse: a it cūmith after the ende of al the Whole sētens
betokinyng a lōge rest. An interrogatif is With a Way tittle: the vppir
tyng ende Wyse: a it cūmith after the ende of a Whole sētens: Whē
eyther to sum āction arside: the With ende of the reson/carying as
it Were for an Warenisyth vp Warde. We haue made these tittis
in englisshe thy cause they be so profitable: a necessary to be kepe in

1 virgula

2 coma:

3 parenthesis

4 punctus.

5 interrogans

BIBLIOTHECA BODLEIANA

A.

euery mother tũge/as i latin. ¶ Seithyn We(as Wolde to god:euery precher Wolde do haue kepte oWre rules bothe in oWre englisshe/ and latyn: What nede We/seithyn oWre oWn be sufficient ynogh: to put any other exemplis?

Whose Wolle perfetly vnderstande this Warke: may not rychelesly ouerede it With a rannynge mynde: but he must first rede the texte dylygently With a closse mynde:takyng leyser ynogh after euery clausse/ both to conslither: What he hath seyde:and to deuyse: What shuld by sylyngsse solo W. And then lokeout the construction/and the right order: thoW the texte shuldbe declaryde .x after that let hym loke in the glose Wonly for that thynge: that he doutith of. and When he hath it/let hym reherse all agen:tyl he haue it perfetly in his mynde. x then let hym rede all the Wolle glose therof With as gret diligens: as he dide the texte to se: Whether he hath fayryde in any payne. And therby he may best both exercise his oWne Wyt: and knoW What profet the glose doth hym.

lykelynes

whole

¶ De nominatiuo singulari.

Quintuplices forme declinant nomina rite:
Quam prima suis dabit as/es/am/vl a rectis.

¶ Quintuplices forme.i.quinq; declinationes declinant nomina rite after comyn vse. Quarũ.s.formam prima.s. forma dabit suis rectis casq; nolatiuis to his ryght nolatiffis has ꝯtruo: terminationes: as vt hic Eneas:es vt hic Anchises.am vt hic Adam:vel.i. etiaꝫ A vt hic poeta/hec musa/hic et hec conuiua/hic vel hec talpa.

¶ De genitiuo singulari.

Ae cuꝫ diphthõgo patrio damus/atq; datiuo.
Sed patrio dedit as/atq; ai sepe vetustas.

¶ Damus patrio.i.genitiuo/atq; datiuo ae finale the termination ae cũ diphthõgo ex finali nolatiui i cã mutato:vt hꝫ/x huic Enee/Anchisae. Sed vetustas but olde seson dedit graue sepe patrio the genitif As/ vt huius familias:atq; aivt huius aulai.

De actõ singulari.

Am quartꝫ seruat. quẽ grecus in an quoq; formatt:
Dum rectꝫ fit in as/vel in a. sed et en facit ex es.

¶ Quartꝫ.s.casus seruat am finale ex a/vel as in am mutato:vt hũc Eneam/hanc egnam. Quẽ.s.quartũ casũ grecus.s.grãmaticus formatt in am:quantitate nõ seruata quoq;.i. etiam preter am et hoc: dũ rectus.i.nolatiuus.s.propriorũ fit in as virorum/vel in a mulierũ: vt

hic Eneas/hũc Enean(vitio lõgoꝝ: sic Ēl nũ) hec Egina/hãc Egi
nan:vltimo breuiꝝ: sic est septimꝰ vt in nũ. Bz.l.grecus grãmaticus
facit en finale longuz ex es finali nolarui et .l.etiam preter am: vt hic
anchi.es hunc anchisen potiusꝯ anchisam.

De vocatiuo/et ablatiuo sing.

A ꝓmo quinto dabis. a longum dabo sexto.

¶ Dabis cnto .l.casui a finale primi.l.casꝰ.hoc est tñ vnũ casui:quã
tũ est in nũ: vt o poeta/musa/cõuiua/talpa:a finali breui:qi sic est in
nũ.o enea:a finali lõgo:qi sic est vltimꝰ nti. Dabo sexto.l.casui a fina
le semper longum ex vltimo a nti:vt hac musa.

Es vult e fieri: quod in a flexere vetusti.

Es finale nti vult fieri e etiã longũ ex es abiecto s.l.vtõ/t adittõ:vt o
t ab hec ãchise potiusꝯ sa.Mõ.l.es finale vetustꝰ men of olde tyme flec
xere yerynde in a finale:vt hic/o/t ab hoc anchisa.vnde quidaz dicunt
hũc Anchisam/vel anchisan.

Am duntaxat in ae/vel nõ(quia barbara) flecte.

Flecte.l.in vary am finale nti dũtaxat a lõly i ae diphthõgõ.l.ad gnũ
t datiũ.vt hꝰ/t huic Bdae.relict casꝰ (sit sic es nõ:vt hic/hũc/o/t ab hoc
adã Vel nõ flecte hãc terie tõez am:vt hic/hꝰ huic/hũc/o ab hoc Ba
laã.Mz.l.hec terlatio am est barbara.l.nec; greca/nec tasia.l.terlatio.

De nominatiuo/et vocatiuo pluralibus.

Recto plurali datur ae diphthongus vtriꝫ.

¶ Diphthõgus ae finalis datur vtriꝫ recto.l.casui.i.nõ/t vtõ plura
li:vt hi/et o encae/anchisae:hec/et o musae sicut gtõ/t dtõ sing.

De genitiuo plurali.

Ast arum patrio/nisi syncopa fit: sociabo.

¶ Ast ꝓ sed sociabo patrio.i.gtõ arũ finale ex finali nti in arũ muta
to/t a. ꝓductꝰ:vt hoꝝ Eneadũ/Anchisiadũ:haꝝ musarum.nisi syncopa
i.subtractio de medio dictionis fit.

Que fit legitime deductis/compositisꝫ.

¶ Que.l.syncopa fit legitime lawfully deductis. i. derivatiuis.l.nois
vt hoꝝ/t harũ dardanidũ ꝓ dardanidarũ.ꝯ ꝓ t.l.syncopa fit cõpoli
tis.l.noibus:vt hoꝝ/t harũ graiugenũ ꝓ graiugenarũ.

De datiuo/ablatiuo/et actõ plu.

Is terno/et sexto datur. abus habent tamen octo:

Filia/nata/due/liberta/equa/mula/dea/ambe.

¶ Is finale lõgũ ex i finali nti sing.dat terno/t sexto.l.casibꝰ:q duo ca
sꝰ seq in. Nti sint similes:vt his/t ab his Eneis/Anchisis/musis. Tam
eto scilicet femmina sequentia/filia/nata. ꝛc. habẽt abus finale longũ

pio is:vt his/et ab hiis syllabus/natabus.

Quidam addūt famulas/dñas/asinas/animalcq.
Lectum est et natis. As quarto consociabis.

¶ Quidam.s.grāmatici(vt qui sacram paginam imitantur)addūt.s. dictis octo hec quattuor femia famul.rc.vt his.rc. Recitent pueri to tū:vbi nos dicimus rc.causa brevitatis. Natis a femino hec nata est lectū et pio etiā preter natabus:vt duabus natis. Consociabis ḡto.s.casui As finale longū:vt hos Eneas/Anchisas/has musas. Hic poeta this poet/huius te/of this poet/huic te to this poet/hunc tam this poet/o ta o poet/ab hoc ta fro this poet:hi te these poetis/horū tarū of these poetis/his tis to these poetis/hos tas these potis/o te o poetis/ab his tis fro these poetis. Sic reliqua casus/as/mutāt vl timū ntl ad oblīq. ¶ Dic Anchises/huic se/huic se/hunc sen/o se ab hoc se:hi se/horū tarū:his siis/hos sas/o se/ab hiis siis. Ois finalis huius scde decl.sunt longa: preter a in ntō simili ntō/et an l actō a ntō in a: q̄ duo sunt brevia. A finale breue in ntō huius prime declinationis(vnde an in actō/et a in ntō essent etiā brevia)in bona auctoritate non memini. M finale breue/an lōgū sit: ne vllo quidem refert in carmis loco: nam/quando vocalis sequitur:subtrahitur cum sua vocali: quādo cō sonans:producitur positione. At an finale duplex(longuz ab us/et breue ab a)admittitur ratione carminis pio am:quādo vocalis sequitur ita am finale ab antiquo ntō in a admitti posse arbitror pio vsitatione finali en:cum sit opus subtractione syllabe. exemplum. Anchisam/ Eneam:audiui Eginam/et omnes. Sic scanditur. Anchi/sene/anau/diue/ginanet/omnes.

De ntō sing.scde decl.

Datcq sequens rectus er/ir/ur/vl us/umcq latinis

¶ cq pio et sequens.s.fouma.i. secunda declinatio dat latinis rectis.s.nōatiuis hec quinq finalia. Er vt hic liber: ir vt hic vir:ur vt satur masculinū adiectiuum vel us vt hic domin⁹/ Vir gilius:cq pio et um vt hoc templum.

Eus quoq:sed grecis, q̄bus os/simul on sociabis.

¶ Sed hec secunda declina.dat eus sed rectis non latinis: sed grecis q̄q.i.etiaz preter q̄nq dicta finalia: vt hic Orpheus/Peleus bisssylla ba: et Ulyxeus/vel ulysseus trissyllaba:nihil interdū fiat resolutio causa metri mō brevis/mō longa. Quibus.s.grecis rectis tu sociabis os finale:vt hic Androgeos/hec Ilios simul.i.et etiā on: vt hoc Ilion.

De genitiuo singulari.

Iq dabit patrio nostrati:nanq pelasgo
Prebet eos/vel eo. Que dant us:rite notabo.

¶ Qz p̄to et.ſ. hec ſeq̄no forma dabit noſtrati patrio o Wre countrey genitiſ i finale: vt hȳ domini. Rangę for. ſ. hec ſecunda declinatio p̄bet pelaſgo.i. greco.ſ. gtō etiā eos finale breue ex eus: vt hȳ orpheꝰ. vl orpheos: vel.ſ. ꝓbet eo finale: o remanente longo: vt hic Androgeꝰ eos/huius Androgeo. ¶ Notabo rite aſtyri moſt comyn vſe.ſ. ea nomina: que dant us finale. ſ. in genitiuo: vt nullus/ ꝛ ylus/ pter. ꝛc. que videbimus poſt quintam declinationem.

Nec minor eſt recto: niſi dempſeris ij geminato.

¶ Rec.ſ. genitiuus eſt minor in ſyllabis recto. ſ. caſu: niſi dempſeris hec ij thou Wolduſt do Wey geminato. ij. fro the doubyld ij. ſ. eoruꝫ vlterius erȳt hoc peculium/tugurium: huius peculi/ tuguri p̄to peculij/ tugurij: que in trito carmine ſtare nō poſſunt: nam in hoc tuguri tres ſunt ſyllabe contigue breues: quarum nullam ars producere poſſit: in illo peculij ſola breuis inter duas longas. ſ. i inter cu/et i. Hac metrica ratione ſubtrahitur viterius i etiam in talibus propriis: vt hic Weuius: huius Weui ꝓ Weuij.

Er ir/ur/eus ſuperet. Par ſemp ab um/vl us exſtet

¶ Superet. ſ. gtūs let the genitife excede. ſ. in ſyllabis ſuum nominatiuum deductus ex ir/ur/eus finalibus nti: vt hic vir/ſatur/Achilleus hȳ viri/ſaturi/Achilleos vel achillei: ſed ei ab eus in metro ſepe cōglutinantur in vnā ſyllabā: vt huius Achillei triſſyllabū: vel poti⁹ e ſubtrahitur: vt immitis Achilli p̄to Achillei/non p̄to Achillis (vt quidā volunt) per apocopen. quod achilleus/et multa alia in eus fiunt nunc tertie declinationis u ſubtracto: vt hic Achilles/Ulyxes vel Ulyſſes/hui⁹ Achillis/Ulyxis/vel Ulyſſis. ¶ Exſtet. ſ. gtūs let the genitife be ſemper par. i. equalis in ſyllabis. ſ. ſuo recto deductus foumyde ab um/vel us finalibus nti: vt hoc templū/hic dominus: huius tēpli/dñi.

Er creſcent ſp: vel non muta p̄ceunte.

¶ Er. i. nomina finita in er creſcent abſolute ſp immediate p̄ceuntibus/ vel. ſ. litteris quauis exiſtente non muta p̄ceunte huic finali er: vt ntō proſper/aſper: gtō ꝓſperi/aſperi pen. bie (vnde in metro ſyncopa fieri poteſt) ntō tener/miſer/hic puer: gtō teneri/miſeri/hui⁹ pueri.

A fero fer/gero ger: Bacchus/vel mobile liber.

Fer. i. nomen in fer. ſ. cōpoſitū a fero fers/ger. i. nomen in ger. ſ. compoſitū a gero geris/liber. ſ. exiſtens Bacchus/vel mobile. i. adiectiuū ꝛ ſeq̄ntia in his tribus carib⁹. ſ. creſcent: vt ntō dapifer/armiger: gtō dapiferi/armigeri/liberi penultimo/ꝛ antepen. breuibus. ſed hic liber for aboke facit libri i genitiuo: li ſyllaba lōga. Hic notāda ē bona regla Quando p̄to: pars declinabilis cōponitur: tunc retinet in oīb⁹ caſib⁹ i. finale breue ſiue ſuū ſiue p̄to ſuo alienū: ꝛ poſterio: para breui conſonante incipiens ſola variatur. exēpla de retinentibus ſuū i: vt turifer/clauiger/omnipotēs/quadriuȝ⁹/igniuolus/velinol⁹/celicola/clarifico. exempla de hīntibus i alienum p̄to ſuo: vt armifer/ comiger/tu-

bicen.sed qñ plures ſe breues mutantur in i:tunc illud i eſt longum: vt tibicen-bige-trige/quadrige pro tibicen/ biige/vel biiuge/ triiuge/ quadriiuge.

Creſcit iberus iber/ cum nato.creſcit adulter/
Presbyter:atq; lacer/ſocer/interdū quoq; dexter.

Iber.ſ.idem quod iberus creſcit/cū nato.i.cōpoſito.ſ. ſuo celiber: vt huius iberi/celiberi:penul.longa: quia vltimum eſt longum in eorum nominatiuo.ſ.ber.in reliquis ex cr/r/et ur creſcentibus penultimum eſt breue. Habentia gtiā in ius(quia nullius declinationis ſunt)videbim⁹ poſt quintā decli. ¶ Adulter creſcit/ t hic preſbyter:quia grece prebyteros dicitur:vnde forſitā olim preſbyterus fuit in vſu:a quo t a reliquis/eadē ratione/q̄ fuiſſent olim in rus:obliqui/ quos dicim⁹ creſcere ab er:nobis remanere poſſunt:vt huius aſperi/,ſperi/pueri t iberi ab antiquis nomiatiuis aſperus/proſperus/puerus/t iberus. ſed rediamus ad textum. ¶ Atq; lacer/ſocer.ſ.creſcunt.dexter.ſ.creſcit quoq;.i.etiā ſicut reliqua interdum.ſ.in oratione ſoluta/non in carmine:nā penultimū eſſet breue inter duo longa. ſed femininū in ſing. et neutrū in plu.ſepe creſcit: vt hec/t o in ſing. et hec/hec/t o in plu. dextera/vel dextra. Sic intelligendum eſt de multis aliis preſertim in per/t ter:vt aſpera/vel aſpra/vtra/vel vtera/altera/vel altra.t econtrario ſiqua alia in femínino / et neutro creſcit a nō maſculino : tunc eorum maſculina creſcant etiam in obliquis.

Mulciberi/vel eris poteris ſuperaddere:ſi vis.

Poteris ſupaddere.i.addere ſuprādictis.ſ. mulciber faciēs mulcibe ri vl eris.i.mulciberis poti⁹ tertie decli.ſi vis.ſ. vt ſit etiā ſcḋe decli.

Cetera non creſcant :niſi que patrium per ius dant

Non creſcant cetera.ſ.noia de quibus/t qualibus non diximus: ſed ſunt equiſyllaba:vt afer/ager/ater/teter/ niger/caper/faber / Macer (ſive ꝓpriū/ſive appellatiuū) Meander/ miniſter/ ſiniſter / Silueſter ꝓpriū/t ſequeſter:ſi ſit etiā ſcḋe decli. ¶ Riſi.ſ.illa cetera ſūt ea noia que dant patrium per ius diuerſas ſyllabas:de quibus/t de quis vel qui ſunt regule poſt quintam declinationem.

De datiuo/et ablatiuo ſing.

O terno/et ſexto datur. J fit ab us genitiuo.

O finale datur ex i finali gtī terno/et ſexto.ſ.caſibus:vt huius domini huic/et ab hoc domino. ¶ J finale fit.ſ.terno caſui ab us gtō.i.a gtō finito in us:vno finali aut mutato in o:vt genitiuo ciius: datiuo alīi: aut abiectore:vt in reliquis videbimus poſt quintū decli.

Eus quoq;/quādo fit es:i terno iungit: vt Orphes.

Eus finale nominatiui iungit i terno.ſ.caſui quoq;.i.etiam ſicut us finale genitiui.et hoc quando. ſ. illud eus fit es finale nominatiui: vt

De ſcḋa declinatione.

hic Orphes/huius Orphis/huic Orphi tertie declinatiōis ab hic Orpheus ſecunde declinationis/u ſubtracto: vt diximus ſuper illud Exit/ur/eus ſuperet.

De actō ſing.

Um quartus ſeruet: niſi forſan neutra per bs dēt.

Seruet quartus ſcilicet caſus let the forth caſe kepe um finale ex t finali genitiui: vt huius domini/ hunc dominum. ¶ Niſi forſan ſcilicet quartus caſus det .i. habeat neutra ſcilicet nomina finita per us: vt accuſatiuo hoc pelagus/vulgus. Nā in omnibus neutris qualibuſcunq; t quotecunq; declinationis/t vtriuſuis numeri ſint: tres caſus ſunt ſimiles: nolatiuus/actus/t vtus: t in plurali ybiq; finiuntur in a vt hoc/hoc/et o corp⁹: hec/hec/t o corpora: niſi ſint heterocdita: vt hec cēpe: aut adiectiua indeclinabilia: vt eiuſmodi/ tot/quot/totidē/quotquot/t: aut quattuor declinabilia. ſ. ambo/duo/hec/t que.

Eus ea fozmabit. vel/vt on/vel vt os: on generabit.

Eus diphthongus finalis nominatiui formabit ea breuia ex eus ſcz in accuſatiuo: que interdum cauſa metri conglutinantur in vnum breue: vt hic Orpheus: hunc Orphea triſſyllabum / vel interdum cauſa metri biſſyllabum. ¶ Vel ſcilicet eus generabit on ex us: vt hunc Orpheon: vt on finale nominatiui in ſolis neutris ſcilicet remanet in accuſatiuo: vt hoc Ilion / vel ſcilicet vt os finale nominatiui in femininis ſcilicet generabit on in accuſatiuo: vt hec Ilios/ hanc Ilion a neutro hoc Ilion: mutato on in os: a quo neutro fit etiaz hoc Ilium nomen latinum: hec diphthongos/ hanc diphthongon: vnde fit hec diphthongus nomen latinum.

De vocatiuo ſing.

Par recto quintuz. Sed s aufert ſepe pelaſgus:
Sic Pāthus Pāthu: ſic Orpheus dicitur Orphu.

Quintus ſcilicet caſus eſt par. i. ſimilis recto. i. nominatiuo ſcilicet caſui finito in um / r / vel os: vt o Alicerium/ magiſter/puer/vir/ ſatur Ilios. Quedam tamen/nunc in er terminantia nominatiuum: habent vocatiuuz in e ſepius: vt o Euādre/Leandre/Teucre/Tymbre: quedam rarius: vt o puere: quia fuerunt olim in us: vt hic Euandrus. ꝛc. ¶ Sed pelaſgus. i. grecus ſcilicet quintus caſus aufert s ſepe: vt a nominatiuo in us (nam os finale nominatiui retinet s in vocatiuo: et ideo auto: dicit ſepe). Sic ſcilicet auferendo s ſcilicet dicitur hic Panthus / o Panthu: ſic ſcilicet auferendo s dicitur hic Orpheus / o Orpheu.

Us mutatur in e. que ſunt neutralia: deme.

Us finale nū mutat in e ad vnū: vt hic dominus / o domine. Deme. ſ. tu es finita in us huius ſecunde declina. que ſunt neutralia. de qui-

bus/et de oībus neutris dixīmus sup illis. Nisi forsan neutra ꝙ us det

In ꝓpꝛio per ius/qꝛ tulit us:i retinemus;
Filius et fili:quod in e flexere vetusti.

Retinemus i finale ad vtrū in ꝓpꝛio.ſ.nole finito per ius.ſ.in nominatiuo:qꝛ.ſ.tale ꝓpꝛium in ius tollit us.ſ.ad vtrū:i remanente:vt hic Virgilius/o Virgili. ¶ Filius nomen appellatiuum. ſ. tollit us finale faciens in vocatiuo o fili et.i.etiam sicut ꝓpꝛia in ius. Quod.ſ.us finale tam ꝓpꝛiorum in ius/ q̄ huius nominis filius vetusti men of olde feson flexere.i.mutauerūt in e:vt o Virgilie/filie.

Sed fluuius/pplūs/lucus/deus/ꝫ chorus/agnus
Usurpantur in us:que rite per e variemus.

Sed flu.ꝛc.vsurpantur.i.cōtra regulā habentur.ſ. finita in us etiam in ntō:vt O fluuius pop.ꝛc.que.ſ.ſex nota nos grāmatici variemus i.debemus variare rite.i.ſecundum regulam formandi per e finale ex us finali nti:vt O fluuie/popu.ꝛc.

De ntō/ꝫ vocatiuo plu.

Primo plurali/quinto simul i volo iungi.

Volo i finale iungi primo.ſ.casui plurali/simul .i . et etiam quinto.ſ. casui pluraliter sunt similes gtō singulari:vt huius / hi/ꝛ o domini.

Sed tamen ambo/duo/dū masculā/neutraq̄ tollo

Sed.ſ.quanq̄ volo i finale iungi dictis casibus:tamen tollo.ſ. ab illa regula ambo/es duo.ſ.retinentia o finale:dum.ſ.ea sunt masculā: nam tunc deberent facere ambi/et dui / q̄ pro et neutra : quia tunc facerent amba/et dua.

Preter que:neutris pluralibus a breue cunctis
Primis/et quartis/ꝫ quintis associabis.

Preter que scilicet ambo/ꝛ duo/dum sunt neutra: associabis cunctis neutris pluralibus to al neutrꝝ plural a finale breue primis/ꝛ quartis/ꝛ qntis.ſ.in casibus:vt diximus ibi. Nisi forsan neutra per us det.

De gtō plurali.

Dic nisi concilis;quum fieri genitiuis.

Dic scilicet tu preceptor discipulis erudiendis Hoc finale oum a longo fieri ex i finali genitiui ſing.genitiuis.ſ.pluralibus to the genitiuis plurel:vt huius domini/horū dominorum: nisi concilis.i.ſyncopatis.ſ.genitiuis saue to ſyncopat genitiuis:vt horum deus/rum.de quibus sequuntur tres regule.

At ea concides:que post numeralia pones:
Aut tis cōpones;ceu nummum mille/duumuir.

¶ Aut pro sed cōcides.ſ. ſyncopabis ea.ſ.nola:que pones poſt numeralia.ſ.nola:ceu pro vt mille nummū pro nummorum. Aut.ſ.concides ea nomina:que compones hs.i.cum ūs.ſ.numeralibus ceu hoc compoſitum ex obliquo / et recto hic duumuir/huius duūuiri.ꝛc.ſ.hīs in gtō plurali duumuirū pro duūuirorum.

Duuoꝝ ſonus melioꝛ: ceu diuum dona pioꝛum.

¶ Que pro et. ſ. concides gtōs in otum:dū ſonus.ſ.ipſe eſſet melior i.aptior auribus:ceu.ſ.patet hoc exemplo: dona pioum diuum pro diuotum:vt frequentia eiuſdem terminationis otum euitetur.

De datiuo/ꝛ ablatiuo plu.

Is terno/et ſexto datur.ambo/duoꝝ per obus.

¶ Is finale datur terno/ꝛ ſexto.ſ. caſibus plu.ex i finali gti ſing. vt huius domini:his et ab his dominis. Ambo/oꝝ pro et duo maſculina/et neutra.ſ.dantur terno/et ſexto plu. fiuita per obus o pīdnero: vt his:ꝛ ab his ambobus/duobus.

Feſta lego per ibus:licet oꝝum dent genitiuis.

¶ Lego feſta.i.nola feſtorum.ſ.data terno/ et ſexto plu.per ibus vt uia mote tertie decli.licet.ſ.ea dent genitiuis plu. etiam otū mote ſecunde decli.vt hoīū ſaturnaliū/vel liorum: vulcanaliū: vel liorū:his et ab his ſaturnalibus/vulcanalibus.

De accuſatiuo plu.

Os quarto dabitur.tamē ambo/duoꝝ notentur: Nam quondā marīb? dederāt o:ceu nisbo neutris.

¶ Os finale dabitur quarto.ſ.caſui plu. ex i finali gti ſing. vt huius domini/hos dōos. Tamen ambo/oꝝ pro et duo notentur.i.debent notari(quanꝯ nūc ſeruant regulā de actō:vt hos ambos/duos)nā.ſ. ea dederāt mariibus the maſculynys o finale etiam in actō quondam in oldſeson:ceu p ſicut.ſ.ea dāt mō neutris now to the neutriu:vt. pōletas nos leſerat ambo. preter nos duo. Duo tales viros. Obliq plurales nolīm ſingulari carentiſs formantur a ſuo mō: etius vtrūma vocali mutata in otum/vel um p ſyncopam/in is/et in os. Hic dominus huius ni/huic no/hunc num/o ne/ab hoc no: hi ni/horum norum/his nis/hos nos/o ni/ab his nis. Hic magiſter/puer/vir / huius magiſtri/pueri/viri/o magiſter/puer/vir/horū/virorū/vel virīs. in reliquis ſicut dōs/vt huic tro/ro.ꝛc. Hoc templum huius pli/huic plo/hoc pluso plū/ab hoc plo:hec pla/horū plorū/his plis/hec pla/o pla/ab hīs plis Adiectiua triū finaliū hāt primū in quolibet caſu ſicut dominus/magiſter/vel puerisꝫ ſicut muſa tertiū ſicut templum:vt nōn Bonꝰ/ na numeniger nigra grū:proſper proſpera pſperū: ſatur tura turū. gtō ni/ne/ni/gri/gre/gri/pueri/puere/ erituri/ture/turi. dtō no/ne/no/gro/gre/gro/ro/rę/ro,et cetera.

Finalis hoꝝ oĩꝫ/et his similiꝫ ḡdã scz a in plꝰe i vtꝰ sing.r/ꝛ vs etiã in plurali sũt breuia. Reliqua.s. i/o/is/os/ et er huius nois iber iberi producuntur. O in ambo/ꝛ duo cõmune est. M finale breue/an longũ sit:mihi refert:vt diximus in fine prime declinationis.

Denominatiuo singulari.

Tres sibi vocales/et tres vult tertia mutas.
Tres liquidas:s et ꝛ varie vocalibꝰ addẽs:

¶ Tertia.s.decli.vult tres vocales.s. a/e/ꝛ o.ꝛ tres mutas.s. c/d/et t. ꝛ tres liq̃das.s.l.n/ꝛ r finales.s.iũgi sibi in nõ:addẽs a/ꝛ ꝛ litteras finales vocalibus.s.precẽtibus his duabus litteris s/et ꝛ.

Dogma/cubile/latro:lac/ et allec testificanto:
Et Dauid/ Bagud.atq; total/fel/sol/vigil/exul:
Pã/delphin/demõ/splen:sar/ver/martir/honoꝛ/fur

¶ Scz testificãto hec tria dogma/cubile/ꝛ latro.s.de tribꝰ vocalibꝰ.testificãtoꝝ hec ĩtruo: let these foure bere Wrtnes de tribꝰ mutis: lac/et allec de c:et Dauid/ꝛ Bogud de d:ꝛ caput/qõ ponit:iferꝰ post scte ꝰtificato de t siali. Atq;.s.testificãto hec ĩtruo:deci de liq̃dis:total/ fel sol/vigil/ꝛ exul de l. Pan/delphin/demon/ꝛ splen de n. sar/ver/martyr/honor/et sur de r.

Mas/pes/lis/os/mus:aes: laus: et arabs sociemꝰ/
Plebsq;/calibs/scobs/vrbs:ꝛ puls:ꝛ hiẽs:aians flẽs
Forte tiryns/ꝛ fõs/ꝛ aruns:ꝛ pars/ꝛ iners/ mors:
Tibꝰ:daps leps stirps ops stirps caput: atq; capar lex
Dotis/nor/nur:fax:lãr/cõtũr:arx:faurq; seq̃ntur.

¶ Sociemꝰ.s.nos let vs felysshepe.s.supradictis exẽplis hec octo/ et vigẽti testificãtis de s ifa addita vocalibꝰ ei precẽtibus.s. mas/pes/lis/ꝛ reliqua. Atq; hec decẽ:capar/lex/styr/ꝛ reliqua testificantia de ꝛ ifa addita vocalibꝰ ei pcẽtibꝰ:sequẽtur.s.supradicta testificãtia de s ifa. Forte Tiryns:forte inquit dubitans:nõ tale fit: sed potiꝰ dicẽ a dñ Tirynthis.vnde tirynthius possessiuum.

De gtõ sing.

Is genitiuus habet:grecus os/ius/vel i det:
Ut Panos Neri.sed vult varie generari.

¶ Gẽus habet is finale sp breue:vt huiꝰ patris. Nisi grecus scz gtus det scz sibi os/ ve pro vel us finalis breuia/vel i : vt huius Panos/ Didos vel didus/ꝛ neris.s.hic gtus Neri vult generari.s.haberi varie dicẽra Weys.s.a nõ in cus.vel in i terminus:ꝛper esset sebe decli. vt sibi dixim⁹ de Achilles sup illud. Ex ir/ur/eus superet.

A breue curtat atis/vel atos: qz proxima grecis
Sunt quondā prime/ per atumqz reperta secunde.

¶ A.i.nomen in a breue curtat,i.breuiat scz in genitiuo atis/vel atos finalia ex a:vt hoc poema/huius poematis vel poematos: qz scz talia nomina in a:existentia proxima.i.valde prope grecis. s. nominib⁹ reperta sunt quendam.s.esse prime s.decli(vt hec/vel hoc poema/ hui⁹ poemae) qz pio et secunde scz declinationis finita per atum breue: vt hoc poematum/huius poematis. A breue inquit:quia talia penitus greca / et barbara in a commune: remanent prime declinationis: si declinantur.

E breue procreat is.sed tepe nichil variabis. E

¶ E.i.nomen in e breue procreat is finale ex e.s.ad genitiuū: vt hoc monile/huius monilis.Sed nichil pio non variabis hoc nomen tepe: quod caret etiam plurali.De finitis in e longū: que etiam greca sunt: videbimus post quintam declinationem.

O (demptis grecis) productum tepe dat onis. O

¶ O.i.nomen latinum in o finale commune dat tepe onis finale productum ex o:vt hic sermo/hec Juno/huius sermonis/Junonis. Absolute grecis.s.nominibus demptis.i. exceptis.s.a latinis in o: vt sequitur.Hispeca per o longum.&c. Sepe inquit: non semper: quia hec sequentia excipiuntur.

Femineum do/go dat inis,quibus addito virgo/
Et cardo/margo/dum mas (et Apollo) cupido:
Turboqz ventus: homo/cū nemine partius:ordo.

¶ Femineū do go.i.finitū i do vl in go dat inis breue ex o:vt hec virtus ordo/caligo/huius dulcedinis/caligis.db⁹.s.dātib⁹ inis breue ex o: ut addito.s.tu hec ādmo: virgo/et cardo/margo/cupido: duz.s.ea sūt mas.i. masculina:mā/dū sūt femia:seruāt regulā. Femineū do/go dat inis.et s.addito hec dnus Apollo/qz p turbo.s. idem quod vētus a Whyrle Wynde.nam quādo est propūū:facit Turbonis i grō:et seruat regulā. (Demptis,&c. homo/cū nemine.i.et nemo partius.i.raro.s.hūs nominis in grō:et ordo:vt hui⁹ virginis/cardinis/marginis/cupidinis: Apollinis/turbinis/ ab antiq nō hoc turben /holis/neminis/et ordinis.

At caro dat carnis.sed/quod dedit en:dabit enis
Nunc Anio:Nerio. breuiat gentile frequens o.

¶ At pio sed ex alia pte caro dat carnis in grō. Scz Anio/qō dedit en finale.s.olim i nō dabit nūc enis finale etiā lōgū ex illo antiq nō: en finali mutato i hoc finale enis.et Nerio/qō.&c. vt de Anio: vt huius Anienis/ Nerienis. Gentile.s.nomen breuiat frequens.i.frequenter o.s.crescens in obliquis:vt hic et hec Britto:huius Brittonis.

Compago/ambago/dum gis dāt: ges dabo/ nō go.

¶ Dabo ges finale longū non. ſ. dabo go finale his duob⁹ noīb⁹ cō-pago/et ambago/dum. ſ. ea dant gis finale. ſ. in gtō: vt hec compages ambages/huius compagis/ambagis. namtquando hñt go finale in nominatiuo: ſeruant regulam. Femineū do/go dat inis.

Greca per o longū dant ſepe per us genitiuum.

Os quidam adiiciunt: quidā vt noſtratia flectūt.

Triſq; pet o fratres/patriū q; per us modo pones.

¶ Greca. ſ. noīa finita per o longū dant ſepe gtīm. ſ. finitū per us dicue: vt hec Dido/huius didus. Addit hoc aduerbiū ſepe: propterea q; quidam. ſ. grammatici adiiciunt os dicue. ſ. huic finali o mutantes gtīm: vt hec Dido/huius didoos. Quidā. ſ. grammatici flectunt. ſ. talia greca in o longū ſic vt. ſ. flectunt noſtratia o ꝓpre manet latina. ſ. nomina finita in o communiter facientes gtīm in onis longum: vt hec Dido/huius Didonis. q; pro et pones modo. i. pro conſuetudine nunc dicētiū tris fratres. ſ. nūm/actīm/t ventū. ſ. talia greco⁹ per o finale: q; p. t patrū. ſ. finitū p us finale. ſ. trīm: vt hec dido/h⁹ dido⁹/hāc/t o dido.

C **Lac formiat lactis, ſed et allec exit in ecis.**

¶ Lac formiat. ſ. in gtō. ſed hoc nomen allec exit ſcz a ntō in ecis finale lōgū ad gtīm: vt huius allecis. Quid velit hec coniūctio t quaſi p etiam: non video: niſi allec haberet duplicem genitiuum.

D **Dauid dauidis fortan: bogudiſq; Bogud dat.**

¶ Dauid. ſ. dat dauidis fortan inquit: q; potius indeclinabile eſt. q; p et Bogud dat bogudis: vt apō Saluſtiū. nec min⁹ ē latinū ꝙ Dauid.

T **Datq; caput capitis: que forma datur quoq; natis.**

¶ Mas p et caput dat capitis. que forma. i. terminatio. ſ. pitis etiā dicue ex put datur natis. i. compoſitis. ſ. ſuis quoq;. i. etiam. ſ. ſicut eorum ſimplici caput: vt hoc ſinciput/occiput/huius ſincipitis / occipitis.

Al. **L ſibi copulat is, ſed mel/et fel ſociant lis.**

El. **In ſolis neutris producitur alis, at elis**

Il. **Dibus) ac olis, reliquis breue grāma preit lis.**

Ol. Ul. ¶ A littera finalis nti copulat ſibi is finale ad gtīm/vt al alis/el elis/il ilis/ol olis/ul ulis. Sed hec duo hoc mel/et fel ſociant lis finale. ſ. ſibi vt huius mellis/fellis. Sequtur de quantitate gti crescentis ex l. Alis finale gti ex al ꝓducitur in ſolis neutris. ſ. nolb⁹: vt hoc animal/hui⁹ animalis. que neutra nūc tantū in al: fuerunt olim ante etiā in alis/t ale: vt hic/et hec animalis/et hoc animale. In ſolis neutris inquit: quia alis ex al in alijs generibus eſt etiam breue: vt hic ſal/Hannibal/hui⁹ ſalis/Hannibalis. At. ſ. ſed. ſ. hec duo finalis gti elis ex el/et olis ex ol. ſ.

producuntur in omnibus. ſ. generibus: vt hic Michael/ſoli huius Michaelis/ſolis. Breue grāma. i. brevis littera. ſ. vocalis / i/ vel u / preter ſi in ſyllabe finali gti relicte. ſ. duobus finalibus gti / et a in Alia ex al in nō neutris vt i l ilio ex il: vt hic mugil / hic et hec vigil huius mugilis/vigilis. u in vlis ex ul: vt hic conſul hic et hec exul huius conſulis exulis.

N quoq; ſuſcipit is Sed ab en fit inis breue: dēptis
Ren/ſplen/atq; lien/ſyren quod et os ſibi querit:
Vt pan/et Titan/delphinq;. ſed on dabit onis
Nonnullis propriis: velut huiꝰ Demophoontis.

An.
En.
In
On.

N finalis littera nti ſuſcipit is finale ad gtiū quoq;. i. etiam ſicut N ſi bi copulat is: quod. ſ. en finale querit os finale. ſ. iungi ſibi poſt n t. i. etiam preter is finale vt hic Pan/pis deo muſicē. et Titan/ois pis et delphin: vt hꝰ panos ponuſq; panis (vt differat ab hoc nomie hic panis/huius panis foꝛ biede) Titanis vel tanos / delphinis vel delphinos. Pan vero ſignificans omne/ſeu totū excipitur: nam ſuſcipit tos ad gtiū: vt huius Pantos: ſed proferꝛ Pandos. Sed inis breue fit ſ. ad gtiū ab en finali etiam breui in nō: vt hoc nomen/numen/huius nominis/numinis. Abſolute his quartus: ren / ſplen / atq; lien / ſyren demptis. i. exceptis: et hoc non ſolum a faciennibus inis breue ab en: ſed etiam a terminatis in en breue: quia faciunt enis longū in gtō ab en longo finali nti: vt huius renis/ſplenis/lienis/ſyrenis. Sed on finale. ſ. bicue in nō: vt hic Demophoon: dabit nonnullis propriis. ſ. noibꝰ to ſū propꝛi: nam ꝛa onis finale. ſ. in gtō. velut huius Demophoōtis. Sequitur de quantitate creſcentū ab R littera finali.

Et manet obliquis: quanta exſtitit vltima rectis.

Et. ſ. vltima vocalis rectoꝛ manet obliquis. ſ. caſibus tanta ſo lōge quāta ale vltima. ſ. vocalis exſtitit. i. fuit rectis to the nolatyuye. vnde ſupradicta gti exēpla/in onis/enis/ꝛ inis ab in: hic penultima etiā lōga: qꝛ vltima eoꝛ nti. ſ. an/en/et in ſunt lōga. ꝛ dicta exēpla in inis ab en/qꝛ illis en finale aſt bicue l nti: hāt penultima etiā bicuia. Sed hec regula nō ſemp obſeruatur: vt ducturi ſumus in fine totius operis de on finale ſup ſtitud. Plurima in on reperie. ꝛc.

Is pones poſt ar. ſed ris ſibi ſubjiciet far.

Ar

Pones. ſ. ad gtiū is finale poſt ar finale nti: vt hic lar/huius laris. Sed hoc far ſubiciet ſibi ris finale ad gtiū: vt huius farris.

Lar propꝛium lartis formabit: et hepatis hepar.

Lar ppriū. ſ. nomē formabit Lartis. ſ. i gtō. Et hepar. ſ. formabit hepatis in gtō. Sequitur de quantitate genitini creſcentis ex ar.

In bernatis neutris producitur aris.

Aris finale. ſ. gti producitur in neutris bernatis. i. derivatiuis: vt a

lupa hoc lupanar/huius lupanaris. Talia in ar fuerūt olim adiectiua in aris/et are: vt dixim⁹ de finitis in al.

Cetera corripies: nectarq; /iubarq; : mouens Mar.

Corripies. ſ. in gtō creſcēte a ntō in ar cetera. ſ. nalia(non neutra deriuatiua: nec poſitionē habentia) vt hic lar appellatiuū/Ceſar: hic/ꝛ hec ꝛ hoc par/q; ꝑ ꝛ nectar/iubarq;(licet neutra: dū non ſunt deriuatiua interdicta cetera corripienda numerātur) vt huiꝰ laris/Ceſaris/ paris/nectaris/iubaris: penultimo his olim correpto. Mouens. ſ. tu. ſ. excipiens hic Mar ꝓpriū nomē ſtauū: vt huiꝰ Maris pen. longo.

Er

Er breuiabit eris. Cer mobile vertitur in eris.

Er. ſ. nomen in er breuiabit eris finale gti ex er etiā breui: vt hic carcer/huius carceris. Cer mobile. ſ. cer finale nois adiectiui vertitur in eris finale. ſ. ad gtiū: vt hic alacer/huiꝰ alacris. q; ꝛ hec tria acer/saluber/ꝛ celeber fuerunt olim cōmunia fuiſtā ſub vtroq; finali er/ꝛ is: vt hic ꝛ hec alacer/saluber(ſicut pauper) vl hic/et hec alacris/ salubris: ſicut olim/ſed nunc ſunt maſculina tūmō ſub er finali: habētia femīna in is/ꝛ neutra in e: ſicut hec ſeptem campeſter/ſilueſter/celer/volucer pedeſter/ſequeſter/paluſter.

Et bris dant celeber/imber/cum prole saluber.

Et celeber/imber/cum prole ſcilicet ſua With his offspringe ſcilicet ſeptember/october/nouember decembern ꝛ saluber dant bris finale in genitiuo ex ber: vt huius celebris. ꝛc.

Tris facies ex ter. ſed eris faciunt/later/ether/
Accipiterq; olim: ceu que piter accipiebant.

Facies tris finale gtō ex ter finali nī: vt hic pater huius patris. Sed hic later/ether faciunt in gtō eris breue ex er finali nī: vt huius lateris/etheris. q; ꝑ ꝛ accipiter olim. ſ. fecit eris breue ex er: vt huius accipiteris: ceu prō ſicut. ſ. ea nois fecerunt ꝛ que accipiebant hoc breue finale piter. ſed nunc ſeruat regulā. Tris facies ex ter: vt huiꝰ accipitris ꝛ quia accipiteris non eſt aptus carmini ꝓpter tris continue bre ꝫ uia ante vltimum. ſ. cipite ante ris.

Juppiter obliquos Jouis accipit arte negatos.

Juppiter accipit obliquos. ſ. cōs huius nois Jouis: obliquos appellatiue. ſ. Jouis/Jouī/Jouē negatos. ſ. huic nol Juppiter arte. i. ſecūdā artem: nam per artem faceret Jupiteris/Jupiteri. ꝛc.

Ac crater/panter dant eris. Junge caracter/
Atq; ſtater. ſed iter tineris ſibi prōcreat ex ter.

At prō et hic crater/panter dāt. ſ. eris finale etiā longū ex er: vt huiꝰ crateris/panteris penul. longa. Junge. ſ. tu his duobus altera duo. ſ. hic caracter/atq; ſtater: vt huius caracteris/ſtateris. Sed hoc iter prōcreat ſibi tineris finale breue ex ter: vt huius itineris. ꝛ eſt gtiuus itineris ab antiquo noiatiuo iter.

Uer longum veris dat: vti mulier mulieris.

Hoc ver dat. ſ. gtō veris etiā longū: vti ꝑ ſicut mulier. ſ. dat mulieris.

Poſt ir/or/ur datur is. ſed cor ſibi conſociet dis.

Jr. Or. Ur.

Jo finale datur. ſ. gtō formando poſt ir/or/ur finalia nti: vt hoc gadir/ equor/fulgur: huiꝰ gadiris/equoris/fulguris: pen. dte. vt dicet poſtea Sed hoc cor conſociet ſibi dis finale: vt huius cordis: d interpoſito, hec quattuor quoꝝ excipiuntur: quia mutant u in o.

Fortinat oris robur/femur/et iecur: adſit eburꝙ.

Hoc robur formet ortis: femur/ꝛ iecur. ſ. formēt ad gtm oris finale etiā breue ꝓ uris ex ur finali nti: vt huiꝰ roboris/femoris/iecoris. aſſit eburꝙ. ſ. iuncti and let this no Wn hoc ebur beyunyde. ſ. his tribus dictis formans oris etiam breuet vt huius eboris. Sequitur de quātitate penultimi gtī crescentis ex dictis finalibus ir/or/et ur.

Mas (niſi ſit rhetor/ꝓpꝛiũue/vetuſue tenens por) Femina (non arbor/cõmune/negans genꝰ omne Ꝓducunt oris. quod ꝓ reliquis breuiabis.

Mas. i. maſcꝫm genꝰ. ſ. ā or: vt hic auctor/fulgor: niſi. ſ. illꝰ maſculinꝰ in or ſit hoc nomen rhetor: ꝓpꝛiũue. ſ. grecꝰ nomen or ꝛ greke propyr nome: vt Hector/vetuſue. ſ. nomen oteiſe a no Wn after olde yſe tenēs por finale. ſ. in ntō: vt marcipor: femina. i. femininꝰ. ſ. nomen: vt ſoror/ vxor/ femina Appoſitorie non. ſ. criſtens hoc nomen arbor) commune. ſ. genus in or (vt hic ꝛ hec autor actor) ꝛ negans. i. illud nomen. ſ. adiectiuum: quod negat omne genus (ſ. eſſe dandū ſibi nunc ſub hoc finali or (quāꝙ olim fuit) ſed vult tñ cōmune ſub or/ et neutrū ſub us: vt hic ꝛ hec doctior/ꝛ hoc doctius) ꝓducunt oris finale gtī: vt huius auctoris/fulgoris/ſororis/vxoris/autoris/doctioris. Epitonie huiꝰ hyperbati. Mas/ femina/cōmune/ negans genus omne ꝓducunt oris. quod. ſ. finale oris tu breuiabis ꝓ reliquis. ſ. noīb⁹ hinīb⁹ gtiñ in oris tam exceptis: vt huius rhetoris/Hectoris/marciporis/arboris: ꝙ intellectis tantū ſub hac particula reliquis: vt ſunt ola neutra in or (vt hoc equor/marmor/huius equoris marmoris) et dicta quattuor in ur ibi. Formet oris robur. ꝛc. ꝛ ea q̄ ſunt ola generis ſub finali or: vt hic et hec et hoc marmor: huius marmoris.

Curtum iris eſt/et uris. ſed fur ꝓducito furis.

Iris finale gtī ē curtū ex ir finali nti etiā curto: vt hiꝰ gadiris/martyr/ ꝛ uris finale gtī. ſ. ē curtū ex ur finali nti etiā curto: vt hiꝰ fulguris/fur furis. a ntō hic furfur. By ꝓducito hāc gtiñ furis huic ntō hic ꝛ hec fur: qt fur eſt etiam longum.

As longū vt noſtras facit atis. mas maris optat.

As finale lōgū. ſ. in ntō latinor: vt noſtras facit atis finale etiā lōgus ex as: vt huiꝰ noſtratis/pietatis a ntō hec pietas. ab hac regula excipiuntur tris monoſyllabe: nam hic mas optat. ſ. habere maris breue.

Vas neutrum vasis: vas hic vadis: as petit assis.

Vas neutrū. ſ. petit vasis etiā lōgū in gtō. hic vas. ſ. etiā longū ſicut hoc vas petit vadis breue in gtō. hic as longū petit assis. ſ. in gtō.

Propria greca viris Calchas/ Pallasq; creabis/
Et Diamas/ Adamas/ clephasq; gigasq; per antis

Creabis. ſ. facies greca. ſ. nola in as longū propria viris to men p antis finale ex as finali nti. ſ. vt hic Calchas/ q̄ p er Pallas: t hec q̄truor Diamas/ Adamas/ et clephas/ et gigas. Reperiuntur hec/ t his ſimilia etiam in antos ex as: vt huius Calchantis/ vel tos. ꝛc.

As bre. As breue formant ados/ vel adis: dea pallas/ et archas
Et lampas/ cyclas/ menas/ deas ambrosiasq;.

As. ſ. nomen in as breue formant ados/ vel adis finalia gri etiā brevia ex as finali nti. ſ. vt hec Pallas. ſ. erisiens dea/ t archas/ t lampas. ꝛc

Es bre. Es breue dant et itis maribus quadrantia: sicut
Hic fomes/ termes/ palmes/ cum limite/ merges:
Hic gurges/ stipes/ veles/ tudes/ atq; satelles:
Hic cespes/ trames/ cocles/ poples/ simul hames.

Quadrātia. ſ. ea nola/ q̄ cōueniūt maribꝰ. ſ. masculis ea. ſ. in es breue terminata: dant tris finale. ſ. in gtō et. ſ. etiā breue ex eo finali nti: sicut hic fomes/ ter/ pal. cū limite. ſ. et limes/ mer. hic gur. ſti. ve. tu. atq; sat. hic cesp. tra. co. po. simul quasi pio et hames: vt huius fomitis/ termitis/ et reliqua.

Es breue dant et itis: que sunt cōmunia: sicut
Miles/ eques/ soipes/ pedes/ antiles comes/ hospes/
Ales/ et a sto stes: ceu prestes/ siue superstes.

Es. ſ. nola finita in es breue/ q̄ sunt cōmunia: dāt itis et. ſ. etiā. ſ. breue in gtō ex eo finali nti: sicut mīles/ eq. sol. pe. an. co. hol. al. t stes. ſ. cōpoſitū a verbo sto stas in stes terminātis: ceu. ſ. sicut prestes/ siue superstes: vt huius militis/ equitis/ et reliqua.

Pes dat edis sibi/ cum natis. sed apes remouebis.

Pes. quod est masculini generis/ et septimo longum dat sibi edis breue ex eo/ cum natis id est compositis scilicet suis: vt hic tripes/ hec compes (quod raro singulariter reperitur) hic et hec bipes/ tripes/ quadripes: huius pedis/ tripedis/ compedis: bipedis/ tripedis/ quadrupedis. ¶ Sed remouebis hoc nomen hec apes/ vel apis scilicet ex a compositio huius nominis pes (vt ego arbitror) et a facientibus edis: quia facit apis in gtō.

A sedeo fit edis communibus. I preunte:

Es longum dat etis maribus paries/arieſq;

Es es finale breue cōpoſitor a verbo ſedeo ſedes ſit idis. ſ. i gtō etiā breue ūſdem cōpoſitis cōmunib⁹. i. i genere: vt hic ⁊ hec deſes/ obſes pieſes: hui⁹ deſidis/obſidis/pieſidis. Es finale longū dat etis finale breue. ſ. his duobus maribus. i. maſculis hic paries/ q; p; et aries: ab ſolute i vocale breui preefite. ſ. his finalib⁹ es in ntō/⁊ etis i gtō: vt h⁹ parietis/arietis: oib⁹ in vtroq; breuibus. vñ in trito carie locū nō hāt: eorum tamen abſtrus ſing. interdum reperitur quintus pes exametri pto dactylo: et dicitur proceleumaticus.

Et commune teres: ceu verbo nata tenente

E breue ſub metis: interpres/prepes/hebesq;.

Et teres cōmune. ſ. in genere dat etis etiā breue ex es: vt h⁹ teretis: ceu. ſ. nōia nata. i. deriuata verbo. i. a verbo tenente e breue ſub metis i. ante vltimas ſyllabas. ſ. vt hic ⁊ hec interpres ab interpreto: taris/ prepes a prepeto tis/q; pto et hebes ab hebeto tas: vt huius interpetis/preperis/hebetis.

Cum vegete/indigetem iunge/et muliebria quedā:

Ut ſeges/atq; teges. ſimul hec abies: remotans es.

Junge. ſ. cū dictis noib⁹ dātib⁹ etis breue ex es indigetem ab idigeo ges/cum vegete a vegeto tas (quę duo dāt etis etiaz breue in gtō: vt hic et hec indiges/veges: hui⁹ indigetis/ vegetis/⁊ quedā muliebria. i. femnina. ſ. nōla: vt hec ſeges/atzt eges: h⁹ ſegetis/ tegetis. Simul quaſi pto et. ſ. vt hec abies: remotans. i. producēs es finale. ſ. dat etis finale breue ex es: i preeunte: vt huius abietis: quattuor breuib⁹: quor ſunt parietis/⁊ arietis: et ſic habet locum in carmine.

Inquies etis habet. communis ſyllaba pes eſt.

Hec inquies habet etis longū ex es breui: vt hui⁹ inquietis. Dic pes eſt communis ſyllaba. ſ. longa/vel breuis: et facit pedis i gtō: vt dictū eſt ſuperus. Pes dat edis/cum naris.

Es longum ſe mutat in is: ceu cetera queuis.

Es finale nti lōgū mutat ſe i is breue. ſ. ad gtīm: ceu cetera. ſ. oīa nōla in es non dicta queuis. i. qualiacūq; ſint ſiue latina/ſiue greca: vt hec cedes/hic Achilles: huius cedis/Achillis.

Sed prīpijs datur i/que lecta per eus: vt Achilli.

Sed i finale dat ppriis. ſ. dbuſdā noibus in es: que lecta. ſ. ſūt p eus diphthongon: vt hui⁹ Achilli p. Achillei p. ſyncopā ab illo antiq; nō. Achilleus ſecunde nan ab vſitato nō Achilles hui⁹ tertie decl.

Terne/vel prime ſunt quedam: ſicut Orontes.

Quedam. ſ. propria nomia in es ſūt terne/ vel prime. ſ. decl. ſicut hic Orontes/huius Orontis ſepius ꝙ huius Oronte.

Etis/et is faciunt nōnulla: Marheſqꝫ/ Chremeſqꝫ/
Hermes/atqꝫ Tales:potius dant etis:vt Agnes/
Magnes/cres/locupleſqꝫ/lebeſqꝫ/quieſqꝫ: qō olim
Ei fecit:vti requies nunc:quod dedit etis.

Nonnulla.ſ.proꝓia noīa in es longuz faciūt etis etiā longum/et is ex es.ſ.vt Da.Ch.Mer.atqꝫ Ta.as bothe Marhes/and Chremes/Marmes/and Tales.ſ.q̄ quattuor/ꝛ his ſtia dant etis potius.ſ.q̄ is ī gtō vt Agnes/mang.ꝛ reliqua.ſ.dāt etis tm̄: vt huius Marhetis potiuſq̄ Marhis/Chre.ꝛc.huiꝰ Agnetis/mag.ꝛc.qō.ſ. quies olim fecit ei finale lōgū.ſ.in gtō.vti requies.ſ.facit nunc:vt huius quiei/ requiei.qō.ſ. requies dedit etis.ſ.olim in gtō.ſicut quies dat nunc. Sunt etiam plura in es huius tertie:que olim fuerūt quite decli.vt fames/ ꝛ foꝛſitan tabes.ꝛ igitur hec duo hūt ablatiū in e longū ſicut requies habet.

Heres/et merces edis. Cereriſqꝫ Ceres dat.

Heres/ꝛ merces.ſ.dāt edis finale lōgū in gtō ex es etiā lōgo:vt huiꝰ heredis/mercedis.qꝫ ꝓ et Ceres.ſ.hīs es finale lōgum dat Cereris nullo longo.

Is lon. Is itis longū facit:vt monoſyllaba lis/ dis/
Et glis dans glitis. gliris/glireſqꝫ mouebis/
Et vis non creſcens. memphis/ ſamniſqꝫ/ quiriſqꝫ/
Quando leguntur in is:longis coniungere poſſis.

Is.ſ.nomē finitū in is lōgū facit itis etiā lōgū ī gtō ex is finali nti: vt hec tria monoſyllaba hec lis/hic ꝛ hec dis: vt huius litis/ditis: ꝛ hec glis dās glitis. ¶ Mouebis.Excipies.ſ.hic glis dās gliris/qꝫ ꝓ ꝛ.ſ. hec glis dās gliſſis/ꝛ hec vis nō creſcēs.ſ.in gtō. Poſſis cōiūgere lōgis.ſ.finitis in is itis hec tria mē.ſam.qui(vt hꝰ memphitis/ſamnitis quiritis)qñ.ſ. ea tria legūtur in ismā ſūt fere ſemper ꝓlaliter repta.

Is bꝛe. Cetera coꝛripiunt is:nec noſtratia creſcunt.

Cetera.ſ.noīa:q̄ non faciūt itis longū/ꝛ hec duo glis gliris gliſſis/ et vis coꝛripiunt is finale.ſ.in ntō ſiue latina ſint/ſiue greca.nec.ſ.ea exiſtentia noſtratia.ſ.de noſtro latino mote creſcūt.ſ. in gtō:vt hic collis Tyberis:huius collis/Tyberis. Creſcunt tamen ſequentia.

Nunc lapis eꝛripitur:quod idis facit. adde tricuſpis
Ut cuſpis/aſpis/calliſqꝫ tegens caput/aſpis/
Et Capis/ac Ibis:tamen ibes dicito plures.

Hic lapis eripit(ab illo Nec noſtratia creſcūt)qō.ſ.lapis facit idis bꝛe vel ī gtō ex is nūc:vt hꝰ lapidis:olim lapis tenuit etiā ī gtō. ¶ Adde ſ.huic noī lapis faciēti idis ex is ī gtō hic/ꝛ hec tricuſpis/ vt hec cuſ-

pis/ (ñ cōponit) aspis/cassis/ regens caput a scolle/ or a sallet (nā in alijs signifi. seruat regulā. nec nostratia crescūt) aspis/ et Capis/ ac idis, vt hȳ tricuspidis/ cuspidis/ aspidis/ cassidis/ aspidis/ Capidis/ Ibidis. tamen/ licet ibis crescat: dicito tu ibes plures. i. pluraliter: quia multa greca in is raro crescunt vltra gtīm/ et dtīm.

Dōris/ Adonis/ item chlamys/ Egis/ thebais/ atq;
Eiusdem formę patronymicum simul omne.

Scz adde supradictis faciēdō idis breue ex is hec Do. ado. itē chla. Egis/ theb. atq; oē patronymicū eiusdē formę in is sīc. i. etiā: vt huius Doridis/ adonidis/ chlamydis/ Egidis/ Thebaidis. q̄ et i dos reptunt.

Crescunt sepe Paris/ tygris q̄ tybris/ Alexis/
Isis/ Anubis. at id recte patrio/ atq; datiuo.

Paris/ tyg. rc. crescūt sepe nō sēp: vt hȳ Paris vel Paridis. sic reliq̄ aut retinēt: aut mutāt is i idis etiā breue. At id (. i. q̄ hec sex nota/ et for sitā plura crescāt) accidit recte. i. dñi patrio/ atq; dō: raro aliis casib⁹.

Plura dabunt greci: que sepe per os quoq; legi.

Greci dabūt plura. s. nota teriata i is breue/ crescētia in obliq̄s. s. q̄ sīt hic posita: q̄ legi sepe. s. finita p os breue in gtō q̄q. i. etiā pter is finale vt hec Phillis/ Amaryllis: hȳ Phillidis vel dos/ Amaryllidis vt dos.

Quod dedit en: dat inis. sed qō dedit in: dabit inis.
Sic sanguis simplex: sic pollis sardis inis dant.
At salamis salaminis habet: Symois Symoētis

Scz. illō nomē nūc finitū i is breue/ qō dedit en finale breue i ntō olim dat inis breue. s. i gtō: et seruat rtaz Sz ab en fit inis breue Sz. s. illō nomē nūc finitū i is/ qō dedit in finale lōgū. s. olim i ntō: dabit inis finale etiā lōgū. s. in gtō. ¶ Sāguis simplex nō ꝓpositū. s. dat inis finale breue i gtō sic hoc pacto: q̄ olim dedit en finale breue i ntō: vt hȳ sāguis cis vero cōpositū hic et hec eranguis non crescit: vt huius eranguis. ¶ Pollis/ et sardis dāt inis finale breue. s. i gtō sic. s. hac ratōe: q̄ olim dederūt en finale breue in ntō: vt huius pollinis/ sardinis. ¶ At. i. ad alterā partē hec Salamis habet salaminis. s. in gtō pen. longo: ideo q̄ dedit In finale longū in ntō: vt hec Salamin: quod etiam nunc re manere quidam volunt potiusq̄ Salamis. ¶ Symois. s. habet Symoentis/ vel entos: quāq̄ dedit en finale olim in ntō.

Quod dedit er: dat eris vomis/ puluis/ cucumisq;/
Et cinis. impubis legitur: sed puber eris dat.

Scz illō nomen nunc in is finale breue: vt vo. pul. cuc. et ci. qō dedit scz olim in mō er finale breue: dat eris finale etiam breue. s. in gtō ex illo antiquo finali er: vt huius vomeris/ pulueris/ cucumeris/ cineris: antiqui genitiui hac regula formati. Er breuiabit eris. ¶ Impubis

legitur. s. etiā in grō. vt impubis Juli. legimus etiā impuberes in plurali. Sed hic ⁊ hec puber dat eris breue. s. in grō: vt huius puberis. sed hic ⁊ hec pubis caret obliquis (vt arbitror) ne cō fundātur cum obliquis huius nominis hec pubes/huius pubis.

Semis dimidiū ne flectas. semis ab esse
Formet semissis. Thetidis/ dum mater Achillis:
Vult Thetis. Oceani Tethys vult Tethyos vxor

Ne flectas semis. s. significans dimidium halfe. Formet semis let semis forme semissis. s. in grō hās suum significatum ab esse. vnde Semis semissis mediam partem notat assis. ¶ Thetis breue cum-pisore T aspirato vult. s. habere Thetidis etiam breue in genitiuo: dum scilicet est idem: quod mater Achillis scilicet est. ¶ Tethys longum cum viterioꝛe ⁊ aspirato/sequente y scilicet existēs vxor Oceani vult scilicet habere in genitiuo Tethyos.

Os. **Hic os vult oris. sed cetera flecto per otis/**
Et (quondā cōmune) nepos. At compos/ et impos/
Ut potis: o breuiant. arbos dat oris: velut arboꝛ.

Hic os. i. nomē in os masculini generis vult. s. habere in grō oris etiā lōgū: vt hic mos/hꝰ moris. ¶ Sed flecto ꝙ otis finale etiā lōgū ex os ceteꝛa. s. nōla in os nō masculina: vt hec cos/hic et hec sacerdos: ⁊ hic nepos: vt hꝰ cotis/sacerdotis/ neporis: nepos appositoꝛie quōdā cōe s. in geneꝛe: et ea ratione retinet otis in grō: licet nunc fit tantū masculinū. ¶ At quasi ad aliud hic et hec cōpos/impos breuiant o etiam in grō: vt hic ⁊ hec potis/⁊ hoc pote. s. breuiat oꝛ: vnde ꝓponitur: vt huiꝰ cōpotis/impotis/potis. ¶ Hec arbos dat otis breue in grō: velut hec arbor. s. dat oris: vt huius arboris ab hoc nō arboꝛ / nō ab illo arbos.

Onis Athos: vt athon: custos custodis habebit.

Athos. s. habebit onis etiā lōgū i grō ex os: vt athon. s. hz onis: vt vtriusq; athonis. ¶ Custos hēbit custodis. s. in grō huius sit cōis generis.

Fac heros/minos/tros greca per ois/et oos.

Fac. s. tu hec eris nota greca heros/minos/tros. s. esse teriata i grō ꝙ ois/et oos: ro remanēte lōgo: vt huiꝰ herois/vel heroos. sic de reli.

Bos bouis: os oris: dat os ossis: glos quoq; glois.

Bos. s. dat in genitiuo bouis breue: quāq; com. est ge. Os. s. dat in genitiuo oris etiam longū: licet ne. sit ge. Os breue dat ossis. s. in grō: licet etiam ge. ne. Glos. s. dat in grō glois etiā longū: quānis fe. ge. nā hec quatiuoꝛ darent oris in grō: propterea q̄ non sunt masculina. ¶ Quoq; in hoc loco ponitur ornatus causa / non necessitatis: vt alie quoq; coniunctiones sepe ponuntur.

Vis curtū dat oris neutro. sed eris dabo cunctis:

Mus dãt dus/lus/nus: ceu pondus vellus/ oris q̃.

Bus. i. nomẽ finiũ in us cur tũ dat oris etiã curtũ. i. in gñ ex us neutro s. nomini vt hoc corpus/huius corporis. Sed dabo. s. in gñ eris finale etiã breue ꝓ oris cunctis. s. illis vocibus: q̃ eant. s. in nõ hec tria finalia curta dus/lus/nus: ceu hoc pondus/vellus/q̃ pus et oris: vt huius ponderis/velleris/neris.

Et: q̃ne dant verbũ per ero/vel ero: breuiatum:

Ut vetus/vltus/opus. societur acus quoq; terne.

Et. s. dabo eris finale etiã curtũ ꝓ oris in gñ illis noib⁹ q̃ue dãt verbũ finitũ per ero. s. breuiatũ/vel ero: breuiatũ vt hic et hec et hoc vetus (qđ dat vetero ras) hoc vltus (qđ dat vltero ltus) hoc opus/ quod dat operor raris) huius veteris/vltris/operis. Societur hoc acus terne. s. decli. supioꝝ⁹ in dus/lus/nus terlatis: dantib⁹ eris ex us q̃. i. etiã cũ his dãtibus verbũ per ero/vel ero: breuiatũ vt huius neeris.

Sed genitum pignus breuiabit oris: facinusq̃.

Sed hoc pignus breuiabit genitũ. i. gñ oris ꝓ eris: q̃ ꝓ et hoc facinus. s. breuiabit genitũ oris: vt huius pignoris/facinoris: licet pignus det pignero ras: et facinus dat nus finale: vnde haberent eris.

His penus/et foenus iungam/tẽpusq̃ lepusq̃.

Jungã his duob⁹ dictis hec Janus hoc pen⁹/ Et fen⁹/ q̃ ꝓ et tẽp⁹/ q̃ ꝓ et hic lepus breuiatũ oris etiã in gñ vt huius penoris/ foenoris/ temporis/leporis: licet penus dat nus finale: et foenus: et tempus vẽt verba per ero/vel ero: finiũt vt fenero feneras/ et feneror fenerans: tempero ras: et lepus non sit neutrum.

At pecus hec pecudis: pecus hoc pecoris tibi iungit.

At hec pecus. s. iũgit sibi ad gñ pecudis etiã breue. hoc pecus iõgit sibi pecoris in gñ per regulã. Bo curtũ dat oris neutro.

Interq̃s dat utis. quod comparat: us facit oris.

Interq̃s dat vtis finale etiã breue in gñ ex us hoc sit substantiuũ sibe a diectiuũ vt huius interutis. quando sit neutr̃ recipitur a regula. Bs curtum dat oris neutro. ¶ Bs. i. neutrum in us/ quod comparat id est quod comparatiue ponitur facit oris longum in genitiuo ex us curte sicut sum commune facit oris ex oritur hic et hec doctior/ et hoc doctius: vtriusq̃ doctionis.

Pous podos in greco: nobis quoq; pus podes esto.

¶ Scilicet esto hoc finale pous ter tois terminatiõ pous of the nominatiue de podos to the genitiue in greco scilicet nominis: vt hic Melampous/ Edipous: huius Melampodos/ Edipodos. esto pus finale ter tois latyn termination pus of the nominatiue be podos in the genitiue nobis scilicet latinis to vs latin men quoq; id est etiam sicut pous fit podos in greco, aut quoq; id est etiam preter podis

a pueruit hic Melampus/ Edipus: huius Melampodis vel podos/ Edipodis/vt dos.dt t hic Edip⁹ h⁹ Edipi:t hic Edipodes/h⁹ pode.

Ut commune ligur liguris: ligus ipse mouebis.

Ut hoc nomen ligur cõe.s.existens in genere mouetur dans liguris: s.in grõ:sic ipse mouebis.i.declinabis hic t hec ligus:vt hui⁹ liguris.oibus.s.ligur/ligus/et liguris sunt omnia breuia.

Us lõ **Utis ab us lõgo faciẽs: incus remouebo:**

Atq; palus udis. monosyllaba fo:mo per uris/

Et tellus, sed grus per uis formabitur: et sus.

Sz ego faciẽs uns longũ in grõ ab us finali etiã longo in ntis:vt hec salus/huius salutis:remouebo.s.ab illo Atis ab us hec incus/atq; palus.s.faciẽtia in grõ udis etiã longũ ab us/vt hui⁹ incudis/paludis. ¶ Formo monosyllaba in us longũ terminata:vt hic mus/ hoc crus/ius/plus/rus/thus/ et hoc bisyllabũ hec tellus per uris finale etiam longũ in grõ:vt huius muris/cruris/iuris/pluris/ruris/ thuris/tellu ris.Sed hic t hec grus formabitur per uis finale in duo etiam breuia in grõ:et sus codẽ modo:vt huius gruis/suis.

Aes diph. **Hoc aes vult aeris: vult hic ptaes ptaedis habere.**

Hec duo monosyllaba scribẽda sunt cũ ae diphthongo: et ideo ꝓdu cunt penultimum grũ.s.ae/et ptae.

Aus. **Laus/fraus dãt audis, sed Emaus nõ flexeris apte**

Hec laus/fraus dãt.s.in grõ audis lõgũ ex aus etiã diphthõgo: vt hu ius laudis/fraudis. Sz nõ flexer(apte.s.ꝓueniẽter hoc nomẽ Emaus

Bs. **Post b(vel m/vel p si subditur s: facit ex se**

Mis **Bis/mis/pisq;. sed e si quod fuit ante suptreme:**

Ps. **Mor i i mutabis, retrahẽs monosyllaba hyems/et**

Aucupis ex auceps. cipitis faciet capitis ceps.

Si b sit finalis subditur.i. ponitur b vt hec plebs / vel m: vt hec hyems/vel p vt hic t hec t hoc inops.s.tũc bs fac bis ex se.s. ips o: it selfe ma.s.facit mis:ps.s.facit pis:vt hui⁹ plebis/hyemis/inopis. Sz si qõ.i.aliqõ e fuit.i.fuerit ante.i.antea.s.grecẽ suptreme.s. syllabe to rhe last syllabe.s.mi:vt t hec celebs/pinceps:tũc mutabis illud e in i breue mor a non after.s.in grõ:vt hui⁹ celibis/pincipis. Tu apposito rie retrahẽs.s.ab hac regula. Si qõ.rt.monosyllaba: ã retinent e: vt hec plebs/hyems:hui⁹ plebis/hyemis. Et.s. tu retrahẽs aucupis ab hic t hec auceps:mutabis e non in i/sed in u. Ceps finale nominatiui ꝺ est compositum in ceps/huius nominis capitis: vt hic et hec t hoc anceps/bicepo/tripes:faciet cipitis breue.s.in genitiuo ex ceps finali nominatiui:vt huius ancipitis/bicipitis/tricipitis: seruans regulam. Sed e si quod fuit ante,rc.

Post l/et n/aut r si subditur s: facies tis.

Si a lra finalis subditur.i. continue sequitur post l: vt hec pulс:et.s. post n: vt frons/lens: aut.s. post r: vt ars.s. tunc facies.s. in gtō tis finale ab illa litterꝫ: vt huius pultis/frontis/lentis/artis.

Sed glans/et solū frons/et lens vermis habet dis

Sed hec glens/et frons.s. existens solū a lefe/et a branche/ et lens.s. existens vermis a uytre hūt.s. in gtō dis finale ab s littera finali uti: vt huius glandis/frondis/lendis.

Participans ab eo/simul a queo/compositiꝫ

(Ambio dempto) ab iens genitiuo formant euntis.

Participans.i. participiū.s. pñs formatū ab eo is verbo defectiuo/ut i. etiam.s. participans formatum a queo quis eiꝫ defectiuo/ꝫs pio et s. participans formatum a compositis.s. suis: formant euntis genitiuo to the genitife ab iens mutato in euntis: vt hic et hec et hoc iens ab eo/abiens ab ei⁹ composito ab eo is/quiens a queo/nequiēs ab eius cōposito nequio quis: hui⁹ euntis/abeuntis: queuntis/nequeuntis. absolute.s. participante hui⁹ cōpositi ambio dempto.s. a formantibus ētis ab iens: quod participans seruat regulā. Post l/n. tē. vt hic et hec et hoc ambiens/huius ambientis.

A cor cors cordis: pens buis a pendere pendis.

Cors.i. cōpositū a nomine cor finitū in cors. s. vult habere in gtō eiā cordis finale ex cors/vt hic et hec et hoc cōcors/discors/peccis: huiꝰ cōcordis/discordis/peccordis. Pens finale. i. compositum a pendere. s. a verbo pondo dis finitū in pens: vult.s. habere in gtō pendis ex pens: vt huius libripendis.

At/ne quis titubet: unx/non uns: uncia formet.

Vt formet uncia but let this no Vn hec uncia forme scilicet suis compositis hoc finale unx/ vt quincunx/septunx: que mutant ad genitiuū x in cis. vt sequens regula docet/ non scilicet formet uncia vns finale vt quidam volunt. Scilicet precipio hanc formationem: ne quis left any body titubet id est dubitet/ aut erret scilicet in his compositis formandis.

A verbis in go facit x gis. cum niue demo/

Coniunx: n remouēs. x in cis cetera vertunt:

Seu vocalis erit/seu consona littera iuncta.

X. i. nomen in x. s. derivatum a verbis terminatis in go: facit gis. s. in genitiuo ab x littera finali uti: vt hic grex a grego gas/ hec lex a lego gis: huius gregis. hiene/ legis. producta. sed sequntur inferius de quantitate. Demo hic et hec coniunx: removens n litteram in obliquis: vt huius cōiugis. et in eo solo excipitur: q removet n: nam derivatur a verbo cōiūgo gis: x mutat x in gis, cū niue Vit this no Vn

Ar.
Er.
Ir
Or.
Ur.
Alr.
Anr.

Inx. hec nix: quod plane excipitur: nam licet deriuetur a nīgo gis: mutat
Unx. tamen x in ux: et remouet s etiam in recto. ¶ Cetera. s. nōia in x nō
Arx. a verbis in go deriuata: seruant x litteram in cis sillabam: seu voca-
Iux. lis erit. i. fuerit. s. tuncta cum eo x finalit. vt hec fex hic et hec: et hoc aus
dax/simplex/felix/ferox/prux: huius? fecis/audacis/simplicis/felicis/fero
cis/crucis: et qō simplicis hīt pe. breuis. seu ysona vca. i. cōsonās. s. fuerit
illicra. i. ptincta ei finali sic vt hec falx/lanx/ et duo dictal vnx/arx/faux:
vt huius falcis/lancis/quincuncis/septuncis/arcis/faucis.

Sed nox noctis habet/cuz p̄role. senexq; senis dat;
At quondam senicis. sed in ecclis esto supellex.

Sed hec nox habet noctis. s. in gtō/cū p̄role. s. sua. With his offspring
vt hic: et hec/et hoc pernox/huius pernoctis. cz p et hic et hec senex
dat senis/dicut. s. in gēnat. s. senex decit in gō senicis quondam. Sed
esto supel. but let this noūn hec supellex be. s. finituz in ecclis pcn.
cursorve huius supellectilis.

Frux/si sit: frugis. spinx/et styx: gos facit/et gis.

Frux. s. facit frugis longum in gōsi sit. s. dicendum hec frux: vt non
est nā caret ntō. Spinx dubii ge. facit gos/et gis ab rect hec Styx sic
fac gos/et gis ab x i grēvt hui? spigos/vel gis. stygos/vl gis. sty cor.

Sicq; phalanx hertes: vel dic plurale phalanges.

Cz p et vertes. i. declinabis hec phalanx sic. s. vt spinx/et styx: vertes
dō x in gos/et gis: vt hui? phalangos/vel gis. vel dic phalanges plu
rale. i. pluraliter. s. tantum.

Quedam sicut Hiax conuertit grecus in actos.

Grecus. s. grāmaticus cōuertit quedam. s. nōia. i. hoc finale ax ḡrīdaz
nolūt in actos finaliter sicut Hyax huius Hyactos.

E super x/nisi sint monosyllaba/cōpositumue
Ex hijs: e per i mutant: quod vult breuiari.

E super x. (nota habentia e ante x finale mutant illud e in i: quod. s. i
vult breuiari ante cis/vel gis: vt hic vertex huius vertecis/remigia
ab antiquo nō hic remex: quo nunc non vtimur. Nisi. s. ea nōia habē
tia e ante x sint monosyllaba: vt hec lex rex pus vel. s. nisi illud nomen
habens e ante x sit compositum ex ipsis. s. monosyllabis: quod retinet
etiam e in obliquis: vt hic et hec exlex/huius exlegis.

Uertecis denies. lodicis rite notabis:
Nam lodix/vbix/que lecta per ex: datur icis.

Denies. i. excipies hunc gtīm vertecis: naz retinet exlex ei⁹ nūs hic
vertex sic polisyllabus/nec cōpositus. Notabis rite hunc gtīm lodicis
nam hoc finale icis longum in gtō ab ix datur his duobus nolīb⁹ hec
lodix et vbix: sic seruant rīaz dictā. X in cis cetera vertūt. et sicis nez.

Longaq vocalis.rc.Que.ſ.lodix/ꝛ vbix ſūt lecta ꝓ ex finale interdū et ſic diſcrepāt a regula.E ſup r.rc.qua haberēt ics finale breue:ſed potius carent obliquis ab ix formādis:habētia ſolos ab ix formatos.

Longaq vocalis ſolet eſſe penultima noſtris.

Ad ꝓ et(quaſi dicat ḥter ea:q̄ dixim⁹)Longa vocalis ſolet eſſe penultima the laſt ſaue Won.ſ.eſſe in fine penultime ſyllabe noſtris.ſ. latinis genitiuis ab x finali creſcentib⁹: vt patet exemplis dictis ſup illud.Seu vocalis erit:ſeu littera conſona inuicta.

Tolle gregis/necis/atq; pꝛcis. niuis adde / piciſq;.

Tolle.i.excipe a dicta reg.Longaq; vocalis.rc. hoc latinos gtōs gregis a grex/necis/atq; precis a nex/ꝛ pꝛex:qbus nō vtimur.¶ Adde.ſ. his trib⁹ niuis a nix/q ꝓ et picis a pix:q̄ hīt pen.breue : ſic greci gti.

Hiſq; a pernicie:quod de nece:pernicis adde.

Ad ꝓ et adde his.ſ. q̄q; dictis hūc gtm pernicis ab hic ꝛ hec ꝛ hoc pernix ꝓ perniciosus/ſa/ſū.ſ. deductum a pernicie of this no Wn hec pernicies cieī:quod.ſ.pernicies componitur de per/et de nece.ſed qḥ pernix idem eſt:quod velox:tunc pꝛoducit pen.gti pernicis.

Et lenis/atq; vicis/ducis/et crucis/ac nucis/atq; Cōiugis/atq; trucis/laticis(qō i ex quoq; lectū eſt)

Malticis/ac ſalicis/ſilicis.ſtygis addito grecis.

Et.ſ.adde ſex dictis hoc gtōs etiā corripientes.pen. ſenis a senex: vt diximus.vicis a vix:quo non vtimur noſaliter. ducis ab hic ꝛ hec dux et crucis ab hec crux.ac nucis ab hec nux.atq; cōiugis a cōiunx: vt diximus.atq; trucis ab hic et hec ꝛ hoc trux:vt diximus. laticis ab hec latix:quod lectū eſt in ex:vt hic latex quoq;.i.etiā. maſticis ab hec matix.ſalicis ab hec ſalix.ſilicis ab hic potiuſq; hec ſilex.¶ Addito hūc gtm ſtygis grecis.ſ.gtis:de quo dictū eſt. Styx goo facit/et gis.

Hyſtricis his ſocia/ cuꝫ natrice/ſardonicisq;/

Ac onycis.q; ſunt quoq; maſcula:que breuianda.

Noſco calix/et Eryx/fornixq;/cilixq;.remotis

Hinc phenix/ſandix/ſpadix/bombixq; per icis.

Socia.i.iunge his.ſ.xvīi.dictis latinis gtis hoc quottuor corripientes etiam pen.Hyſtricis ab hec Hyſtrix. cum natrice.i. et natricis ab hic natrix.q; ꝓ et ſardonicis ab hic potiuſq; hec ſardonix. ac onycis ab hic Onyx.¶ Styx ꝛ reliqua in ix ſocianda ſunt quoq;.i.etiam cum ſupradictis: q̄ noſco breuianda.ſ.eſſe in gtō creſcente: quia ſunt maſcula by cauſe they be maſculyn.ſ.calix/ ꝛ Eryx / fornix. vt huius calicis/ Erycis/fornicis / cilicis . Abſolute his quattuor maſculinis remotis hinc.i.a corripientibus pen.creſcentis gtis:phenix/ſandix / ſpadix/q; ꝓ et bombix pro verme,ſ.termiatis in gtō per icis finale lōgū:vt hu-

ius phenicis/sandicis/spadicis/bombycis. Sed bombyx pro vellere est etiam femininum.

Bebrycis aut si vis: bebrycis dicere possis.

Possis dicere/si vis: bebrycis pen. bre. aut bebrycis pen. lon. s. in grō a ntō hic Bebryx. Silius italicus lib. iii. Leua Bebrycis in aula.

De datiuo sing.

Ternum formo per i: deponens s genitiui.

Formo ternū. s. casū per i finale longū in latinis nolabus: deponens s litterā finalem genitiui: vt huius patris/huic patri. in grecis vero i finale in datiuo aliqñ corripitur: vt Palladi victrici propiaz reddam⁹ eliuam. Nam si di esset longum: Palladi non haberet locum in trito carmine propter mediū breue. s. la inter duo longa.

De actō singulari.

Quartus romanus petit em plerumqz. pelasgus
Non crescens nobis im seruat: maguderisqz/
Uis tigris/tussis/litis/z polis. addito yxtis:
Cuz propxis multis Araris/ Thybris Tyberisqz/
Et Tanais/Phasis/Tethysqz licoris/Alexis.

Quartus. s. casus romanus. i. latinus petit em finale plerūqz for the more parte: vt hūc patrē. Pelasgus. i. grecus. s. quartus cas⁹ nō crescens seruat im finale ex is nobis. s. latinis. i. latino more: maguderisqz bothe mag. vis/tig. tus. si. z po. vt hunc maguderim/ hanc vim. ꝛc. addito. s. supradictis hec yxtis/ cū multis propxis. s. nolb⁹: vt hic Araris Thy. Ty. z Ta. Pha. Tethysqz. s. existens dea licoris. i. maris/z Alexis: vt hanc yrtim/hunc Ararim. sic reliqua mutans is in im: z interdum crtaz in im: si opus fuerit finali breui: vt Alexin nōnunq̄ legimus: etiam metro non cogente:

Emqz vel im pelis quarto dedit: atqz bipennis/
Et peluis/buris/relis/febxis/atqz securis/
Et turris/torquis/nauis: confungito puppis.

Qz p et pelis dabit quarto. s. casui em/ vel im finalia ex is: atqz hec sequētia bipennis/et reliqua. s. dabit quarto casui em vel im ex is (q̄ sunt etiā femla: preter relis raro masculinū z torquis sēp) vt hāc pelem/vel pelim/bipennem/ vel nim. ꝛc. sed torquem arbitror deduci potius a nominatiuo hec torques.

Cetera greca per in/que dāt is: pone charybdin/
Peristin/atqz Parin/simul Ibin/Daphin/z Irin.

Pone cetera greca. s. nota q̄ dāt is finale. s. in ntō: z nō crescūt nisi in

gtõ ꝛ dtõ: per in finale in actõ etiã brẽ. ex is. ſ. poti? ☞ p im: vt hãc chaꝛybdin/hercſin/atq; hec ꝓpria hũc Parin/Daphin/ſil. i. et etiam hãc Ibin/ et Irin. legimus et interdum hunc Parindem.

Quod creſcẽs patrio dedit os: dabit a. breue quarto

Sez illõ nomẽ grecũ hꝰ tertie decli. qõ creſcẽs dedit patrio os finale brẽ uerdabit ☞rto. ſ. caſui a finale etiã breue ex os: vt hꝰ melampodos Edipodos/Dylactos: hũc Melãpoda/Edipoda/ꝛ Dylacta. hec regula (vt ego arbitror) intelligit etiã de hũmꝰ is in gtõ: dũmõ potius habeant os. q. d. q̃tienſcũq; gtũs creſcẽs hz os: hẽat actũs a finale ex illo os. ꝛ pax differt a ſeq̃nte: niſi hec agat tm̃ de grecis: ſeq̃ns etiã de latis

Quod dedit os/ſit is creſcẽs: a vel em dat vtrũuis.

Sez illõ nomẽ grecũ creſcens huiꝰ tertie decli. qõ dedit. ſ. patrio os/finale mutat grece ſimul. i. ꝛ etiã is mute latino: dat a finale breue mute ſuo/vt em mute nſo vtrũuis Whether eyther it be (ſ. vt ratio carmis exegerit: ☞ in cibus dubijs dominatur: vt dicemꝰ in fine penultime regule de ablõ ſup illõ. Leu ☞ dabit autor. Sedſur de exẽplis) vt hec lãpas: huiꝰ lampados/vel dis: hãc lãpada/vel lãpadem. Sic Arcas ſiue ſit viri propriũ ſiue gentile: ꝛ hec Pallas/cydas/menas/ decas/et ambroſias (cuiꝰ obliqui non habent locũ in trito carmine ꝓpter tria breuia. ſ. broſia) ſic ꝛ ceta patronymica femia ꝛ i as/ꝛ is: vt hec pelias eneis/huiꝰ peliados vel dis/eneidos vel dis. ꝛ propria mulierũ in is: vt hec Phillis/Amaryllis: hꝰ Phillidos vel dis/ Amaryllidos vel dis: ꝛ hec tria maſculina: hic heros/minos/troshꝰ heroos vel herois minoos vel minois/troos vel trois: pen. lon. ꝛ hec altera tria: hic vel hec ſpinx/hec ſphyx/phalãx. ſi ſit in ſing.) hꝰ ſpingos vl gis/ ſfygos vl gis/phalangos vel gis. Sic hic Pallas/ Calchas/diamas/ adamas/elephas/gygas. ꝛc. maſcu. p̃ſertim ꝓpria mutãtia as i antis/vl antos in gtõ. ꝛ ꝓpria in on: vt hic Demophoon/ Acteon/Helicon: hꝰ Demophoontis/Acteonis pe. brẽ. Heliconis pe. lõ. ꝛ i is: vt hic Simois/ hꝰ Simoentis: ꝛ i on: vt hic Nector: hꝰ Nectoris: ꝛ hec appellatiua hic crater/pãter/aer/ether: hꝰ crateris/pãteris pe. etiã lon. aeris/etheris pe. cour. ꝛ hec tria i carie ſeq̃nte/ꝛ hec ſyren/ huius ſyrenis pe. etiã lõ. Hec ola/ꝛ his ſilia mutãt os/vel is finalia gti ad actũ ſing. in a breue: ad nũm/ꝛ vtrũ plu. i es/ꝛ ad actũ in as greca finalia/ vnde ꝛ breuia: vel in em ad actũ ſingu. ꝛ ad nũm/actũ/ꝛ vtrũ plura. in es finale productum more latino.

Sed Pan/ꝛ Titan/delphinq; lego p a tantum.

Sed. ſ. ego lego hec tria nola Pan/nomẽ ꝓpriũ ꝛ Titan/q; p ꝛ delphin ſez finita in actõ per a tantũ (q; habent gtũ potius in os: preſertim Pan) vt hunc Pana/Titana/delphina pe. longo. Sic ſyren licet habet genitiuum tantum in is) vt hanc ſyrena. pen. longo: vũ hñt in accuſatiuo plu. As/et in nominatiuo/et vocatiuo Es finalia breuia. Sic et fere ola (p̃ſertiz apõ poetas) ☞ hñt actũ in A. et in Em: et pe. brẽ. poſt hõgã ſyllabã. nã talia vocabula i Wlfaz finita ꝛ aut in vocatẽ longam:

nullum in trito carmine habent locum: nisi vocabulū sequens incipe-
ret a vocali breui ante syllabam longam: vt in hoc carmine. Crimiñ
es ipse caput Satanas nūc: glorie vt olim. Sic scanditur. Crimines/
ipseca/put Sata/nasnunc/glori vt/olim. Et sez tu fueras caput glorie
i. decori splendoris pre reliquis angelis olim sez existens in celo. Plu
ra de vltimis syllabis eligendis ratione penultimarū videbimus in
abltō super illud/Ceu que dabit auctor.

On quoq; formal Athos: et Dido more vetusto.

Hoc nomen Athos format quoq; i. certe on. s. in actō: vt hūc Athon.
Nam Athona pe. lon. est actūs huius nois hic Athon finali lo. Aut
quoq; capitur pro etiam: vt sit sensus. Athos format on in actō etiam
preter finale ona: et bene potest: qz habet finale longū sicut et Athon
in ntō: vnde ab os/t on fit onis in gtō: o remanente longo. Et hoc no-
men hec Dido. s. formauit olim on in actō ex onis finali gri: vt hanc
Didon more vetusto. i. antiquo. sed nunc habet actūm similem nomi
nativo: vt sequenis docet regula.

O grecum/patrio dans us: solet o dare quarto.

O grecum finale/dans. i. quod dat patrio. i. gtō vs finale ex seipso: so-
let dare o finale etiam quarto. s. casui: vt hec Alecto/huius Alecto
hanc Alecto. De talibus grecis in o longum plus dictum est superi⁹
in genitiuo ibi. Greca per o longum dant sepe per us genitiuū. Qui-
diam os adūcunt. ꝛc.

At quartum primo similem dant omnia neutro.

At quasi dicat sed nunc ad aliam partem omnia. s. noia qualiacūq; / ⁊
quotecunq; sint declinationis: dāt neutro. s. generi quartum. s. casū si-
milem primo. s. casui: vt diximus in secunda decli. super illud de actō.
Nisi forsan neutra per us det.

De vocatiuo singulari.

Par primo quintus sit. sepe tamen facit vlus
Ad morem greci: ceu Palla/Rhamne/Amaryllī.

Sit quintus. s. casus par. i. equalis. s. in tempore/et litteratura primo
s. casui: vt hic pater/o pater finali breui. hec tellus/o tellus finali lōgo.
¶ Tamen vlus. s. autoꝝ facit sepe. s. vtūm ad morem. i. secundū modū
greci of greke: ceu pro vt o Palla a ntō hic Pallas/o Rhamne fina-
libus longis/o amaryllī finali breui: et sic seruant quantitatem nti.
¶ Sepe inquit: interdum nanq; (presertim si ratio carminis exposcu-
let) hec/et his similia habent vtūm similem ntō etiam in litteris: vt hic
Pallas/o Pallas: hic Rhamnes/o Rhamnes finalibus longis. hec
Pallas/o Pallas: hec amaryllis/o amaryllis finalibus breuib⁹: hac
regula. Par primo quintus sit. ¶ Sed seruāda est semper cōsuetu-
do. ¶ Sub hoc nole hic Pallas Pallātis ꝓprehēdunt cetera viroꝝ
ppria in as longum: hīcis grīs in antis: vt hic Calchas/huius Cal-

chantis. Sub hoc nole hic Rhammes cetera virorū ꝓpria in es longū: vt hic Rhemes/Achilles/Herodes. Sub hoc nole hec Amaryllis cetera mulierū ꝓpria in as/et in is breuia: vt hec Pallas/Pbullis. et patronymica temia: vt hec Iliias/thebais: et virorum propria in is breue: vt hic Alexis.

De ablatiuo sing.

Sextus in i/vel in e tm̄ cadat/ aut in vtrumq;.

Cadat. i. finiat sextus. s. casus in i. s. tm̄/ vel in e tantū/ aut in vtrūq;. s. in e/et in i: vt docent regule sequentes.

I dat nomen in e. sed seruat vtrumq; monile/
Et mare: rite per i iam nunc cupientia flecti.

Nomē in e breue dat i lōgū in ablō ex e: vt hoc cubile/ ab hoc cubili. Sed hoc monile seruat vtrūq; & hoc mare. s. more antiq: cupientia tā nūc nouū in oure tyme flecti per i finale potiusq̄ p e rite. i. vsitate: vt ab hoc monili/mari. Ratio est q̄re ens̄ talis adiectiua in e haberēt ablm̄ in i: vt differant a suis rectis in e.

At dumtaxat in e fozmentur gausape/rete/
Et ꝓlepe/simul Pyreneste/& cepe/Sozacte.

At q̄si ad aliā partē. s. exceptiōez formētur iēntes abiri gausape/rete/& in e dūtaxat. i. tm̄: vt ab hac gausape/ab hoc/vel ab hac rete/ab hoc pielepe/Pyreneste/Sozacte a nūs hec gausapes vel pis/ hic aut hec retis/hec prelepes/Pyrenetis/& forte Sozactis. Sic ego itelligo autorē: ꝓpterea q̄ dixit formētur: nā si voluerit hos ablōs esse sīles suis nolatiuis: dixisset (vt ego arbitror) tenēātur p retinēātur: vt hic ablūs cepe retinet in e: q̄ indeclinabile est: legim⁹ tm̄ & hoc cepe nomē aptorū i plu: & hec cepa cepe i sing. vāi pl̄i he cepe ceparū: & hoc gausapū/prelepium: vt videbimus in heterodi.

Et ꝓcunte/vel is/vel vtroq; per i dabo queuis
Neutra p e. vel/quis ꝓducitur alis/& aris:
Consona mobilibus. Per e ꝓpria demus.

Dabo q̄uis neutra almaner neutris. s. hāna nūs finiūs p e: p i finale tm̄ in ablō absolute et finali. s. adiectiui cōis ge. preēūte huic neutro finali e: vt hic et hec alacer (more antiq: vt dixim⁹ sup illō. Cer mobile vertit i cris) & hoc alacre: vl is finali adiectiui co. ge. s. preēūte huic neutro finali e: vt hic & hec omnis & hoc omne: vel vtroq; (et in masculino genere/et is in femīo). s. preēūte huic neutro finali e: vt hic pedester/et pec pedestris/et hoc pedestre: ab hoc et ab hac & ab hoc alacri omni/pedestri. ¶ Vel quasi etiam. s. dabo per i finale in ablō nola cōsona mobilib⁹ sequendrug to adiectis. s. quātū ad terminationes: quae sub q̄uis genere illis apto aut nūc retinēt: vt hec potiusq̄ hic canalis

hic natalis/auricularis/maxillaris/molaris.aut olim habuerit: vt hoc animal/calcar: qr hec/r his siria fuerūt olim adiectiua i is/et in e: quis i. quibus. ſ. nobus consonis mobilib⁹ hoc finale alis ꝓducitur: r aris ſ. ꝓducitur in grō: vt huius canalis/natalis/auricularis/maxillaris/molaris/alalis/calcaris: pe. lon. vnde fit ablūs in i productū: adiecto e: vt ab hac potiusq; ab hoc canali/ab hoc natali/auric. rc. Sic q̄s ꝓducitur alis. rc. sensus est. omnia nomia sub vno genere dumtaxat nunc substantiue tenta-q; gtim retinent in alis/vel aris. pe. lon: retinent etiā ablatiuum in i tantū: propterea q olim fuerūt: aut interdū nūc remanēt adiectia i is/r i e. Sed ab hac rla Hem⁹. i. excipiem⁹. ſ. nos ꝓpria ſ. nomia hūcia ablim finitō per e nō per i: vt hic Juuenalis/Marcialis: ab hoc Juuenale/Marciale: licet habeant gtim etiā in alis pe. lon. et teneantur interdū adiectiue in is/r in e: vt hic r hec Juuenalis r hoc Juuenale. sed tlic hūt ablim rmō in i hac regula. Je. ſ. precemte q i dabo quenis Neutra p e: vt in volumine marcialī non mariciale.

Farre leges recte. Par mobile seruat vtrumq;.

Sez tu thou leges recte farre. ſ. in ablō a nō hoc far. Par. ſ. existēs mobile. i. adiectiuū seruat vtrumq;. ſ. e. r i: vt ab hoc r ab hac r ab hoc pare/vel potius parinam pare est potius ablūs a nō hoc par: cuius tamen' composita compar/dispar/r impar retinent e potius: pa syllaba vsui: quia sic sunt aptiora trito carmini.

Mēsis/vt October: tm̄ petit i. sed vtrūq; dat imber

Mēsis. i. nomē mēsis. ſ. in er/vel in is terminatū: petit i finale tantuz. ſ. in ablatiuo: vt hic Septembe: hic September/October/November/December: Aprilis/et hec duo Quintilis/et Sextilis pio quibus nunc sunt in vsu Julius/et Augustus: sic et compositum bisextilis habet ablatiuū tantum in i: vt ab hoc Septembri. rc. ¶ Sed tamen hoc nomen hic imber/vnde dicta in er componuntur: dat vtrūq; scilicet e et i in ablatiuo: vt ab hoc imbre/vl imbri. imbre qr substantiuum est: sed imbri remanet: quia fuistan olim adiectiuum fuit: vt dicetur ibi. Mobile quoduis: Et pugil. rc.

Quod dedit im quarto tantū: solet i dare sexto.

Sez illō nomē quod dedit im tm̄ quarto. ſ. casui: solet dare i. ſ. tantum sexto. ſ. casui: vt hunc maguderim/ab hoc maguderi. rc.

Quod dedit em/sīl im: dat vtrūq;. sed ablq; bipēni.

Sez illō nomē/qō dedit em/sīl. i. et etiam im. ſ. actō casui: dat vtrumq; ſ. e r i ablō casui: vt hāc pestem/vel pestim: ab hac peste/vl pesti. rc. ¶ Sed ablq; bipenni. i. absolute hoc ablō bipenni etiā a nō hec bipennis excepto: qr esset etiā in e: ꝓpterea q habet actūs in. em/et in im: et propterea q est substantiuum non in e terminatum.

Uis/guis/gnis/rtis/mnis clausū. verbale/qō in trix

Nomen in as gentis dans atis. mobile quoduis

(Preter in er/vel in is: licet abneget hoc dare rectis)
Ut pugil/et custos/vigil/imber/forte sacerdos.
Et postis/ceu que dabit autor: dant et vtrumq;.

Hec nota/q̄ comprehenduntur sub his quinq; carmib⁹: dant vtrumq; s.e et i ablō casui et. i. etiā. s. sicut ea nota: que dant actō casui em/et im. Primo. s. illud nomen: quod est clausum. i. finitum in quoduis horū q̄nq; finaliū: in vis: vt hec auis/clauis/nauis/ouis: in guis: vt hic anguis/vnguis: in gnis vt hic ignis: in ctis e preeūte: vt hic vectis: in nnis m preeūte: vt hic pontus hec amnis: Sctō Abale. s. nomē clausū in tris: vt hec gentri r. Tertio nomen generis. i. nationis. s. clausū in es: dās alis etiā lōgū. s. in gtō: vt hic t hec arpinas / huius arpinatis Quarto q̄uis mobile. i. q̄libet adiectiuū: siue sit mere. i. sp adiectiue tentum: vt hic t hec t hoc felix/amās: hic et hec doctor et hoc docto⁹: siue olim adiectile: Quis nūc substātiue teneat: vt pugil. rc. Sed doctis tñ te sacerdos dat: deq; custos: iz liquiat autor forte sacerdos: ne peior explosos asserat eos: q precipitē sacerdote vel ti / custode vel di vici in ablō: vt ab hac aui vel aue/clave vel clavi/nave/vel navi/ove vel ouī: ab hoc angue vel angui/vngue vel vnguī/igne vel igni/vecte vel vecti: ab hoc potus ab hac amne vel amni/ab hac vectri/ceve vectrici ab hoc trab hac arpinate vel arpinati/ab hoc et ab hac t ab hoc felice vel ci/amāte vel ti/doctore vel ri/ab hoc pugile vel li/imbre vel bri/ab hoc t ab hac vigile vel li/custode/sacerdote potius di ci: vt dixim⁹ Jam ad parentheſim exceptiuā ab illo. Mobile q̄uis: preter. s. mobile clausū i er: vt hic et hec pauper/vberis. s. illō mobile in er abneget i. penit⁹ neget dare hoc. i. neutrū gen⁹ rectis. s. suis: nā in e tñ terūt vt ab hoc et ab hac paupere/vbere: pauperi nāq; vberi/t his simia nō sūt apta trito carmī ꝓpter penultimū breue inter duo lōga. Vel. s. ꝓter mobile clausū in is: habēs neutrū in e: q̄d mobile finit in i tantū vt dixim⁹ ibi. Er Heunte vel is. rc. Et hoc substātiuū hic postis. s. dat vtrūq; e t i ablō casui: ceu ꝓ sicut. s. cetera nota dāt vtrūq; q̄. s. nota autor dabit: non Sulpitius: licet eū Ascensius obsequendi gratia intellexisse videatur/nam nihil video illū dixisse: in q̄ hic noster Ascensius ad vnguem disseruit/sed potius aliū intelligā autorem: presertim quemuis poeticum: vt Virgilium/Ouidium/Lucanum/Marcialem: aut saturicum: vt Persium/Oratium/Juvenalem/t ceteros id genus: vbi vtrūuis ponatur e/aut i metri doceat ratio. cui poetice rationi/vbi nec regula/nec exemplū haberi potest: etiam in aliis adherendū t: q Subsciūt metro dubiū q̄cūq; poete Exametro solo/ pentametroue fit. vnde/si post duas breuis syllabas eligenda sit arbitrio tertia: eligatur longa: vt in ablatiuo memoti/veteri potius memore/petere. t in actō Libalen/Asterien potius Libalem/Asteriem: vt vocalis sequatur: si opus fuerit. et Tyndaridem: si consonans omnino sequatur. sin vocalis longa: aut sit finalis dictio carīs pētametri: Tyndaridis poci⁹

De tertie decli. ablto / et tertis plu.

more greco. vnde Tyndaridas dicēdū est in actō plī / ⁊ Tyndarides more greco in ntō / ⁊ vtōrum / ⁊ es finalibus breuib⁹ / ⁊ si patiat carmē: vt aut cōlonās sectetur: aut sint ipsa finalia pentametri. sin omnino necesse sit: vt vocalis sequatur in eodē carmīe: ponatur Tyndarides in ntō / actō et vtō more latino / ⁊ es finali lōgo. Et ediuerso / si vna syllaba breuis sit inter longā / et finalē arbitrio eligendā: eligat breuis ad breuē preeūtē socialis: vt in ablto exule / paupere / vbere / sospite / hospite / supplice: ⁊ in actō ethera / arcada / hereſin: arcadas ⁊ i ntō / ⁊ vtō arcades more greco

Et tm recto facies: et sospes / et hospes:
Et non dicta prius: per e tm rite mouemus.

Sez nos mouem⁹. i. variamus rite. i. cōmuniter per e tantū. s. in ablto nomen faciens et finale recto. s. casui tantum sine alia terminatione: vt pater / mater: hoc papauer: hic et hec pauper / vber: et hec duo: hic et hec sospes / et hospes. et ola alia non dicta. i. de quibus / et qualibus nichil dictū est prius. i. antehac: vt hoc dogma / hic latro (raro hec: licet feminam etiam significet) hoc lac / allec / et reliqua: que in principio huius decli. ponūtur exempla: vt ab hoc patre / ab hac matre / ab hoc pa pauere (de paupere / vbere / sospite / ⁊ hospite dicum⁹) ab hoc dogmate latrone / lacte / allece / ⁊c.

Attamen i strigili nozis tantummodo iungi.

Et pio sed exceptiue nous pio noueris. i. tu scias hoc finale i iungi tantummodo huic ablatiuo strigili tamen: scilicet quanꝫ hoc nomen hec strigilis est de illis: que non sunt dicta prius. vnde haberet strigis: sed ratio metrica non facile patitur: vt vltima illaba trium breuiū sit finita vocali.

De ntō / actō / ⁊ vtō plu.

Plurali primo / quarto / quinto simul es do.

Scilicet ego inquit autor do primo plurali scilicet casui / quarto / simul i. et etiam quinto scilicet casibus plu. es finale in latinis non neutris semper longum ex genuino singularitis mutato in illud finale es: vt huius patris: hi / hos / et o patres.

At Sardis / Trallis / syrtis / Gadis / simul Alpis
Sepe leguntur in is. Sed a cōpetit / aut ia neutris.

Et p sed hec dnq; nola Sardis / Tral / ⁊c. leguntur in is etiā in ntō / ⁊ vtō iepe: vt he / has / ⁊ o Sardis / Trallis / syrtis / Hadis / sil' pio ⁊ etiam Alpis. Sepe inquit quia legimus syrtea etiā / et Hadeo. Sed a finale breue cōpetit. i. cōuenit / aut ia. s. cōpetit dictis tribus casibus existentibus neutris: vt hec / hec / ⁊ o corpora.

Ast ia sola dabunt: quozum gtūs ium dat.

Ast pio sed. s. ea nola sola / ⁊ non alia dabunt ia finale breue: quoꝝ. s. neminum genitiuus pluralis dat ium finale: vt horum montium

omnium/trium:hec/hec/& o monosyllaba/omnia/tria. et ecōtrario:ca nola/ quorum nonlatiuus pluralis dat ia: dabunt ium in genitiuo. ab hac regula excipiuntur duo sequentia:propterea q̄ habent etiā ra.

Plus per ium formas: sed plura/et pluria dices.

Sic et aplustra leges: et aplustria non male dices.

Scz tu formas hoc nomē plus neutri generis i sing. et omnis in plu. per ium finale:vt horū & harū & horum plurium.sed.i.tamen dices plura exceptiue/& pluria regulariter: vt hec/ hec/ et o pluria/vel plura. ¶ Sic.i.vt dictū est de hoc nomine plus(quātū ad finalia).i.tu thou et leges shalt bothe rede aplustra exceptiue (vt apud Ciceronem in Acato. Nauibus assumptis fluitantia querere aplustra)et.i.tu dices aplustria non male sed bene:quia habet genitiuum in ium: vt horum aplustrium:hec/hec/& o aplustria vel aplustra. legimus & amplustria vel amplustra cum m ante p: vt apud germanicum Cesarem in aratro. Fulgent argoe stellis amplustria puppis. Et amplustre in singulari:vt apud Iuue.in satyra. Olbus in terris. Uectecq; triremis Amplustre. positione etiā possūt habere primum longum sine m littera. hec de neutris.rediamus ad actiū/ & rectos aliorum generum.

Quinetiam quarto tunt is specialiter addo:

Dum patrius dat ium pluralis.et as breue: quādo

A preiens tenuit.tuncq; es rectis breuiatur.

Quinetiā.i.propterea addo.i.do etiā is finale longū ārto.i.casui terminato in es specialiter tunc:dum patrius.i. genitiuus plis dat ium finale:ita vt ille actiūs habeat verumq; finale.i.es/et is: vt horū mētiū hoc montes/vel tis:harū partiū/has partes vel tis:horū/ & harū amātiū vel tūtriū/pluriū/hos et has amātes vel tis/tres vel tria/plures & forsitan pluris. ¶ Hactenus de latinis iā ad greca. Et.i. Addo ārto casui pli as finale breue.i.specialiter tunc:qū preiens .i. sing.i. ārtus casus non neuter tenuit a finale:quod fit in multis grecis/ & in olbus patronymicis in as/et in is. Scz p et tunc es finale breuiatur rectis.i. nō/et vtō plu.vt diximus super actiū/ & abitiū sing.

De genitiuo plu.

Um/vel ium prebe genitiuo: vel det btrumq;.

Prebe.i.tu gene gtō.i.plu.hec duo finalia um.i.solus/ vel ium.i.solū ex is finali gti sing.vt hȳ patris/mōtis:horū patrum/ montiū. vel det i.gtūs plu.vtrumq;.i.um per syncopam/et ium per regulam: vt horum patum potiusq; patium. De habentibus gtiū in ium sex sequuntur regule cum suis exceptionibus.

Pria regla de hītibus gtiū in ium.

Quod dedit i serto: formabit ium genitiuo.

Sic illud nomen/quod dedit sexto.s.casui sing.i finale.s.solū: formabit gtō.s.plu.ium finale: vt horū naturalium/alalium/calcarium/ cubilium: horum et harum et horum omnium/pedestrium.

Et prebens e/vel i.quod comparat: hinc volo demi: Preter plus. sed inops/locuples/vet⁹/⁊ meōz abdes

Et.s.nomen prebēs.i.quod prebet e/vel i.s.sexto casui sing. formabit ium gtō casu plu. vt horū petiturū/partū/imbitum/harum aurū. ¶ Volo.s.illud nomē/quod comparat.i.quod comparatuū est: demi.i. excipi hinc.i.ab hac regula. Prebens. ⁊c. nam formabit um tantū: vt horū ⁊ harū/⁊ horū docturū: quāuis habeat abitū sing.i e/vel i i. Preter plus.i.hoc nolie plus excepto: nam formar plurū in gtō: licet sit comparatiuum: vnde foumaret plurum. ¶ Sed.s.tu abdes.i. excipies.s. ab illa regula. Et prebens e/vel i. hec quattuor nolia inops/ locuples/ vetus/⁊ memor: que formant gtū in um tantū: licet habeant abitū in e/vel in: vt horū ⁊ harū inopū/locupletū/veterū/memorum.

Et vigil/et complex: ⁊ que facio facit in fex.

Et.s.tu abdes hec duo vigil/⁊ complex: ⁊.s.ea nolia: q̄ hoc verbū facio facit p cōpositionē in hoc finale.fex: vt artifex / opifex: q̄ habent gtū in um tantū: vt horū ⁊ harū vigilū/cōplicū/artificū/opificū.

Et quibus abstractū per ium datur/ aut ia clausuz; Ut suppler/custos/dives/vigil/atqz sacerdos.

Et.s.tu abdes ea nolia cōcreta.i.primitiua: quibus.s.nolibus cōcretis abstractū.i. derivatiuū.s.nomē datur clausū.i. terminatū per ium/aut i.per es finalia: vt suppler/cui datur hoc supplicū: custos / cui datur hec custodia: dives/cui he divitie: vigil cui hec vigilia: atqz sacerdos / cui hoc sacerdotiū: q̄ cōcreta formāt gtū in um: vt horū ⁊ harū suppli cuz/custodū/divitū/vigilū/sacerdotū. ¶ Sub hac regula. Et qb⁹ abstractū. hec quoqz intelligunt: princeps/municeps/māceps/auceps(q̄ i eps illic etiā intelligūt. Licet ps um dēt)cōsona/index/iudex et duo i textu posita: memor/e: inopem.i. fex compositus a verbo facio vt artifex/opifex/carnifex: quibus abstracta sunt principium municipiū/mācipiū/aucupiū: iudicium/iudicis: meōus/iopia: artificiū. ⁊c

Quinetiam iunges; que syncopa / nozmaue tollet.

Quinetiā more ouer.s.tu iunges the shalt iorne.s. supradictis/facientibus gtū in um: ea nolia: que syncopa.s.tollet.i. que syncopantur: ve. p vel nozma.i. regula tollet.i. excipiet. s. ab habentibus gtū in ium ⁊ vt dictū est: ⁊ sequitur in exceptionibus harū ser regularum.

Scōa rla de hītib⁹ gtū in ium.

Consona bina tenens/⁊ e sexto: vult: vt ium des.

Tenens.i.illud nomen/quod tenet bina cōsona.i.duas/aut plures cōsonantes sinoles/aut vnā duz licē.s.in ntō/⁊ e finale sexto.s. casu vult

vt des hoc finale ium: ſ. in ei⁹ gtō plu. vt hec plebs/ ab hac plebe/ ha rū plebiū/ glans glande glandiū/ mens mente tiū/ hic fons fōte tium/ ſic mons/ pons/ ⁊ ſtirps hic poteſt intelligi: hec pars parte tiū/ ſic ars hic calx calce ciū/ ſic falx/ arx/ faux/ deunx/ quincunx/ ſeptunx mutant x in ce/ꝛ in cium. Excipienda ſequuntur.

Inde cohoꝛs/ coniunx/ et hyems/ poliſyllaba bs/
Cuncta ps/ niſi ſtirps/ ⁊ q̄ caput edidit: um dent.

Dent um. ſ. hec tria excepta inde. i. ab illa regula cōſona. ꝛc. cohoꝛs/ coniunx/ ⁊ hyems: vt houm ⁊ harum cohoꝛtum/ coniugu/ harū hye mum: houm duo pīota poſſunt etiam illic intelligi. Et q̄bus abſtra cum per ium. ꝛc. quia habent abſtracta hoc coniugium/ et cohoꝛtiū: vt conſoꝛtium a conſoꝛs. ¶ Et. ſ. dent um i genitiuo plurali poliſylla ba. ſ. finita in bs: vt hic ⁊ hec arabs/ celebs/ calibs. ſ. et dent um cuncta tā monoſyllaba/ q̄ poliſyllaba. ſ. terminata in ps: vt hec daps/ ops: hic vel hec forceps/ hec pōtiſq̄ hic adeps/ hic ⁊ hec ethiops: que omnia et hic ſiria mutāt s in um: e ante b/ et p mutato in i: vt horum et ha rum arabū/ celibū. ꝛc. ¶ Niſi ſtirps. i. hoc nomine hic vel hec ſtirps excepto. ſ. a facientibus pum ex ps: nam pium facit. ¶ Et. ſ. niſi ea. i. iſa exceptis. ſ. facientibus pum ex ps: que. ſ. compoſita hoc nomen ca put edidit. i. fecit per compoſitionem: vt hic ⁊ hec ⁊ hoc biceps/ tri ceps/ anceps: que/ ⁊ his ſimilis mutant ceps in cipitiū: niſi per ſyncopam proferantur in tum.

Tertia rta de hūtibus gtiū in tum.
Poſcit tum quoduis non creſcens in genitiuis.

Quoduis. i. quale cunq; ſiue ſubſtantiuū/ ſiue adiectiuū. ſ. nomen nō creſcens. i. quod non creſcit in genitiuis. ſ. ſingularibus poſcit ium ſi nale. ſ. in gtō plu. vt hoc rete/ hec caro/ cedes/ hic piſcis/ hic et hec ales et hoc omne/ hic pedeſter hec pedeſtris et hoc pedeſtre: huius retis/ hoꝛ retiū/ carnis carniū/ ſedis ſedium/ piſcis piſcium/ omnis omnium/ pedeſtris pedeſtrium. Sequitur de excipiendis.

Attamen um ſoboles (tūcta indole) vult: iuuenilq;/
Hereſis/ et ſtrigilis/ canis/ et panis/ volucriſq;/
Atq; ſenex/ fruges: et/ que vult ſyncopa: vates/
Et ſedes/ et apes: que rite tamen per ium des.

Et pro ſed hoc nomen hec ſoboles vult. ſ. habere um ex es tā. ſ. quā q̄ non creſcit. abſolute hoc nomīe hac indole iuncta. ſ. ei in hoc/ q̄ ha bet um quoq; ex es. q̄ pro et hec octo ſequentia iuuenis/ hereſis/ et ſtrigilis/ canis/ ⁊ panis/ q̄ pro et volucris/ atq; ſenex/ et fruges (quod caret ſaltem rectis ſingularibus .ſ. volunt habere um ab es as/ et ex. ¶ Et hec tria vates/ ⁊ ſedes/ et apes vel apis. ſ. volūt habere um ex es: que tria hec figura ſyncopā vult. ſ. hfe in illud finale um: q̄ tamē

ria des. ſ. tu potes dare per ium finale rite. ſ. regulariter quanꝯ vſus dat ea potius per um finale.

Quarta rīa de hītib⁹ gtīm in ium.

As atis dat ium. ſed ſyncopa plurima vult um.

As. ſ. nomen in as. ſ. finitū in ntō ſing. dans in gtō hoc finale atis etiā longum ex as: dat ium finale ex is finali gti. ſ. in gtō plī: vt hec pietas ciuitas / hic t pecarpinas / cuias / noſtras. ſed plurima ſyncopa. ſ. ſyncopatio dut miche ſyncopacion. ſ. ſyncopa in plurimis. ſ. multis. ſ. nolbus vult. ſ. habere um finale: vt huius pietatis / harum pietatium per regulam / vel potius pietatum per ſyncopam. ſic de reliquis.

Quinta regula de hītib⁹ gtīm in ium.

Es dat ium tantum pluralibus. inde remotis:
Que quandoqꝫ gradus medij ſunt: vt ſeniores/
Maiores nec non primores/atqꝫ minores.

Es finale. ſ. in plī nūero dat ium finale. ſ. in gtō ex ſeipſo mutato ī ītis ium. ſ. nolb⁹ exīdentib⁹ tīm plīb⁹. ſ. nomia in es / tamē plī declinata: dāt ium ī gtō: vt hi ſales / faſces / celites / caſſes / antes / annales / furfures / manes / carceres / natales / tarentes / pugillares / mores / lares / ſentes / vepres / circenſes / quinquatres: he foies / ambages / Hades (vel Hadis: vt diximus ibi. Vt Sardis. tc.) cōpedes / nares / decretales / foedes / vires: q̄ mutāt es in ītis. ſed mlta hoꝝ ꝓferūtur etiā ī um ꝑ ſyncopen. ſequūtur excipiēda. ¶ Abſolute. ſ. q̄buſdā adiectis / vl̄ q̄ītis adiectiuis ſubſtātie poſitis: vt hi ſeniores / maiores / nec nō ꝑ t etiā primores atqꝫ minores remotis inde. ſ. ab hac rīa: que. ſ. nola ſūt q̄ītis. ſ. aliq̄ſ. ſ. plane adiectiua medij. ſ. cōparatiui gradus: preter primores: q̄ nūqꝫ cōparatiue / nec ſemp plr reperīt eſt (nam primoris lectū eſt in ſingulari) habet tamen um ex es in gtō ſic: vt reliqua.

Adiunges lemures / luceres / et opes / procereſqꝫ:
Et; que dant ates: vel ium dent: quale penates.

Sez tu adiūges. ſ. ſuprādictis hītib⁹ gtīs ī um: hec q̄ttuor hi lemures luceres / t he opes / ea ꝑ t hi ꝓceres: t. ſ. tu adiūges ſuprādictis talia nola: q̄ dant hoc finale ates. ſ. in rectis plu. quale. ſ. eſt hoc nomē hi penates: que faciunt um ex es: vel dēt. ſ. talia in ates ium ex es: vt hec ſequentia hi primates / optimates / infimates / ſummates / magnates: que in ates dant um per ſyncopā / potiuſqꝫ ium per regulam: vt dicetur ſuper illud. ꝓplurale quirites. tc.

Sexta rīa de hītibus gtīm in ium.

Is itis dat ium. fel / allec / coꝝ ſociabis /
Vir / nor / mus / vires / dos / atqꝫ reperta / ſupellex.

Jo. i. nomen finitū in is longum. ſ. dans itis ex is etiam longū in gtō dat ium. ſ. in gtō plu. vt lis/dis/ꝛ glis dās glitis/ Memphis/ſamnisq; quitiſq;: quando legūtur in is hec tria ſingulariter: nam proferuntur potius tantū pluraliter: preſertim quiris: vt ibi plurale quirites Forſan. ¶ Sociabis. ſ. dantibus ium hec ſequentia: hoc tel/allec/ cor/ hec nix/nox/dos/ſupellex/hic mus/he vrcs (quod continetur illic ſuperi⁹ Es dat ium tantū pluralibus) vt horū feſtium/allecium (que tamen duo non ſunt in vſu) corūdium/murium: harum niuium/nocium/ dotiū/ ſupellectilium/ viriū. atq;. ſ. ſociabis dantibus gtūm in ium alia nomina reperta ſcilicet in bonis autoribus.

Apes de hūtib⁹ um p ſyncopā/ꝛ iū p regulam. Um/vel ium formant tibi/ſyncopa dummodo fiat: Par recto patrius. ſic as dans atis: et ates.

Patrius par recto. i. nomen hās gtūm equalē ntō in ſyllabis formant tibi um/vel ium: dūmodo ſothat ſyncopa. i. ſyncopatio fiat: vt apes/ vates/ et reliqua in fine ſequentis regule. Dūmodo ſyncopa fiat inquit: propterea q⁹ in neutris fieri non poteſt. nec vbi gtūs ſyncopatus concideret cū aliis vocibus. ¶ Sic as. i. nomen finitū in as/ dans atis. ſ. in gtō formant um per ſyncopā/ vel ium per regulam: vt ſupradicta ſuper illud. As atis dat tū/ꝛc. ¶ Et ates. i. nota in ates tantum pluralia qualia poſuimus ſuper illud. Et que dant ates/ꝛc.

Et commune per ans/ant ens: plurale quirites Forſan: apes/vates/et deles: atq; penates: Nec non celeſtes terreſtres/menſis/agreſtes.

Et. ſ. nomen ſiue a ſiectiuū ſubſtātiue poſitū/ſiue participiū finitū per ens/aut ens cōmune. ſ. i genere/ vt nō ſit neutrū: formant um/vel ſi: vt hic quadrans/ouiens/occidens/hec conſonans/lactans/ pariens: hic et hec amans/docens: mutantia s litteram finalē in tum per ſyncopā vel in tium p regulā: ſed tium proferūtur tum: hac regula. T habet ſonum: quotiens i ſequit cōiuncta aū alia vocalē: vt diligentia/cle/ Terētius/tii/lectio: niſi ſ/vel x precedit: vt queſtio/ mixtio: vbi t retinet ſuū ſonū. Cōiūcta dirim⁹. i. cū tmaz ſi h interponāt: vt Mathias: t retinet ſuū ſonū. Sed hic/et hec parēs for bothe a father/and a mother habet vſitati⁹ parētuz p ſyncopā: vt ſit diſcretio a participio. ¶ Quirites. i. t quirites plē. ſ. nomen tātū forſan inquit (q: legim⁹ quiritem in ſing. apō Perſiū). ſ. formant um/vel ium in gtō plu. quod tamen in trito carmine/ꝛ oīa alia habēria um/vel ium: proferuntur poti⁹ in um per ſyncopen: quotiens ſyllaba longa precedit: vt Ultima celeſtū terras Aſcrea reliquit. ¶ Apes/vates/ꝛ ſedes/nec non. i. ꝛ etiam celeſtes/terreſtres/et agreſtes ponuntur pro exemplis adiunctiue ad illud Par recto patrius: nequis dubitaret de illa: ꝓpterea q⁹ illa tria habent es finale/et id longū in nominatiuo: quod in is breue mutatur

ad gtīm:numero syllabarū seruato:et q hec tria habent etiam neutrū in e:de quo neutro nichil agitur in hoc loco: nam eius genitiuus plu. syncopari non potest(vt sepe dixim⁹)ne minor sit suo ntō.¶ De his duob⁹ mēsis/atq; p et penates nū restat dubū: quim mensis sit exem plū ad illud Par recto patrius/ et penates ad hoc vlterius Et ates.

De habentibus um tantum in gtō plu.

Um tantum querunt sibi cetera:festa pcz oꝫum

Legi.datoꝫ boum bos:ales tumoꝫ/tuumoꝫ.

Cetera.s.nōia/que non contineantur sub aliqua parte dictaruꝫ seꝛ regularum:querunt sibi um finale tantum sine altero finali ium: vt hoꝫ patrum:quia neq; tenet i finale in ablatiuo / nec bina consona finalia in nominatiuo/nec est de non crescentibus in genitiuo(nam licet non crescere in syllabis:potest tamē in tēporibus per mutā t/ ꝛ r liquidā) nec est de tñi pkibus:neq; exit in atis ab as / nec in itis longum ab is longo.nec est a capite cōpositum in ps:vñ haberet ium.neq; expressū est vſq; in textu/nec sub aliqua exceptione intellectū : nā neq; est cō paratiuum/nec a facio compositum in fex: nec habet abstractū in iſi/ aut ia clausum(licet habeat possessiuum patrius a um:) nec desinit in bs/aut in ps generaliter:vnde haberet um in genitiuo plu.Hec dixi⁹ de hac dictione pater:vt et ser regule precedentes cum suis ex ceptionibus adducerentur breuiter memorie : et intelligeretur quoq; sic ratiocinandum esse de alīs dictionibus: non solum in hoc casu/sed etiam in reliquis quotecumq; declinationis.¶ Legi apud autores fe sta.i.nōia festorum/siue ludorum huius tertie decli.s.terminata etiam per hoc finale oꝫum more secunde declinationis : vt hec Saturnalia Bachanalia:horum lium vel liorum .¶ Bz pro et hoc nomen hic/et hec bos dat boum per syncopen pro bouum:scilicet et hoc nomen hec ales alitis scilicet dat tumoꝫ/tuiq; bothe tum/and tuum: vt hax alitū vel potius alitum in trito carmine: quia habet primum longum. s.a.

De datiuo et ablatiuo plu.

Preter bobus ibus terno/sextoq; locamus.

Scilicet nos locamus.i.damus terno/q; pro et sexto.s.casibus plura. hoc finale ibus ex is finali genitiui singularis:is mutato in bus etiam breuer:vt h⁹ pkis:his/ ꝛ ab his patribus.Preter bobus in dictis casi bus a genitiuo singulari bouis: mutatis oui duob⁹ breuib⁹ in o lōgū.

Ast a/quod antiquis in atū fuit:his quoq; dat tis.

Est pro sed a.i. nomen in a breue/ quod fuit scilicet finitum in atum/ a remanente breui antiquis.i.apud antiquos:dat hoc finale tis ex an tiquo genitiuo ti his scilicet duobus dictis casibus quoq;.i.etiaz pre ter hoc nostrū finale tibus(aut sic:quod.i. propterea q; by cause that scilicet illud nomen/nunc in a: fuit in atum antiquis) vt hoc poema: his/et ab his poematibus/a nostro genitiuo poematis: vel his/ et ab

his poematis ab antiquo genitiuo poemati: cuius nominatiuus fuit poematum. ¶ De quantitate finalium/cum suis penultimis obliquorum huius tertie declinationis diximus superius in suis locis.

De ntō/et vtō sing. quarte decli.

Quarta dat us recto: dat et u plurale mouēdum.

Quarta scilicet declinatio dat us finale breue recto.ſ. nolatiuo singu. vt hic vſus/hec manus. Et .i. etiam scilicet quarta declinatio dat u finale longum/et indeclinabile scilicet omnibus casibus singu. u apposituie mouendum.i. variandum plurale.i. pluraliter.ſ. in hec tria finalia breuia ua/uum/ibus: vt hoc genu indeclinabile in singu. in plura. hec genua/horum genuum/his genibus. ꝛc.

De gtō/et dtō sing.

Us nunc vult patrius: ſed uis ptius. vnde datiuus
Nunc formabit ui. ſed ab us u ſepe notaui.

Patrius.i. genitiuus scilicet casus vult.ſ. habere us finale productū nunc.i. in hoc nostro tempore/ſed. ſ. voluerat habere uis finale duobus breuibus ptius.i. in antiquo tempore: vt hic senatus/metus: huius senatus/metus nunc tantum: olim etiam huius senatuis/metuis. vnde.i. a quo antiquo genitiuo in uis datiuus nunc formabit ui: s litera finali abiecta/et i finali pductor: vt huic senatui/metui ab antiqo gtis senatuis/metuis. Sed ſepe notaui u finale longū.ſ. in datiuo more antiquo deductum ab us finali nostri genitiui. subtracto s: vt huic metu/curru. nec sunt ablatiui pro datiuis: vt quidam somniant.

De actō/et vtō sing.

Um quarto dabitur. quintus recto ſimilatur.

Um finale ex us dabit quarto.ſ. casu: vt hic vſus/hunc vſum. Quintus.ſ. casus ſimilatur.i. ſimilis eſt recto.ſ. casui nominatiuo: vt hic vſus/o vſus: us finali breui in vtroq; casu.

De ablō sing. et vt domus vbiq; declinetur.

U dabitur ſexto. Domus o non u retineto:
Huo ſine ſit quarte: mi/morum/moſq; ſecunde.
Huod ſtruitur quarte: verū locus eſto ſecunde.

U finale longum dabitur ſexto scilicet casui: vt ab hoc vſu. Retineto domus ter this no/Vn domus Wholde o finale longuz scilicet in ablatiuo: non scilicet teneat u finale illic: vt ab hac domo/non domu. ſine quo scilicet o finali in ablatiuo/et mi in genitiuo ſingulari/et morum in genitiuo plurali/q; pro et mos in actō plurali. i. quo et his tribus finalibus ſecunde scilicet declinationis exceptis: ſic scilicet hoc nomen domus quarte.ſ. declinationis in reliquis, quod scilicet nomē domus

ſtruitur quarte.i. declinatur ſecundum quartam ſcilicet declinationez ſolam in omnibus rectis/et datiuis. verum pro ſed eſto.i. ſit locus ſcilicet declinandi illius ſecunde.ſ. declinationi ſoli in ablatiuo ſingulari et in accuſatiuo pluralis et ſit vterq; genitiuus vtriuſq; declinationis: vt ſequitur. ¶ Hec domus/huius domi vel domus/ huic domui/hanc domum/o domus/ab hac domo: he domus/harum domorum vel domuum/his domibus/has domos/o domus/ab his domibus.

De ntō/actō/et dtō/plu.

Plurali p̄mo dabis us longum: ſociando
Quartum/cum quinto. ſed ab u facies ua neutro.

Sez tu dabis us finale lōgū primo.ſ.caſui plu: ſociando.ſ. ei p̄mo q̄rtō ſ. caſum/cum q̄nto.ſ.caſu: vt hi/ hos/ et o viſus ſimile genitiuo ſingu. Sed.ſ.tu facies neutro.ſ.generi in dictis caſib⁹ hoc finale ua duob⁹ breuibus ab u finali longo: vt a genu hec hec/⁊ o genua.

De dtō/et ablō plu.

Tertius/et ſextus poſcunt ibus. Aſt ubus arcus/
Partus/et artus/acus/portuſq;/lacuſq;/tribuſq;/
Et ſpec⁹/et quercus/cum queſtub⁹ a queror optant.

Tertius/⁊ ſextus.ſ.caſus plurales poſcūt ibus finale breue ex us: vt his/⁊ ab his viſibus. ¶ Aſt pro ſed hec decē in tertu arcus/ part/ ⁊c. tū queſtub⁹.i.⁊ queſtus pro querela.ſ.deductū ab hoc verbo deponē te queror: reris: optant.ſ.habere hoc finale ubus duob⁹ breuib⁹ ab us vt his/et ab his arcubus/partu.⁊c. Sed queſtus ꝓ lucro a quero ris actiuo: ſeruat regulam generalē. ¶ Tria prima habēt ubus pro ibus cauſa differentie horum trium hec art/pars/are.

De ntō/gtō/et dtō ſing. quinte decli.

Quinta dat es recto dumtaxat. ſed genitiuo
Quamuis es/ſimul e quondam donauerit/iq;:
Ei nunc/vel ei tantum dabit/atq; datiuo.

Quinta.ſ.decli.dat recto.ſ.nō es finale longū dumtaxat.i.tm: vt hec ſpecies/ſpes/res. ſed hec q̄nta declinatio donauerit.i. dederit grō quōdam etiā es/ſimul.i.⁊ etiam e/q; pro ei i finalia longa: vt huius dies/ die/et dō(et e etiam datiuo Bellius dedit).ſ. tamen hec quinta declinatio dabit nunc.ſ.huic noſtro genitiuo/ atq; dtō tantuz ei finale duobus longis.ſ.quotiēs i precedit huic finali ei vt h⁹/⁊ huic ſpeciei)vel ei e correpto.ſ.quando i non precedit ei: vt huius/et huic ſpei/rei.

De actō/btō/et ablō ſing.

Em quarto: es quinto dabitur. decet e dare ſexto.

De quinta decli. et octo noibus.

Em finale. ſ. dabitur quarto. ſ. caſui ex eo: vt hanc ſpeciem/ſpem/rem. Es finale etiam longum (vt in ntō) dabitur quinto. ſ. caſui: vt o ſpecies/ſpes/res. Decet. ſ. hanc quintam declinationez dare e finale longū ex eo ſexto. ſ. caſui: vt ab hac ſpecie/ſpe/re.

De ntō/actō/ꝫ btō plu.

Plurali primo dabis es: comites ſociando.

Sez tu dabis es finale longum primo. ſ. caſui plī ſociādo. ſ. ei comites ſ. ſuos actiū/ꝫ ytiū: vt hi has/ꝫ o ſpecies/ſpes/res/ſikes rectis ſing.

De gtō/dtō/ꝫ abltō plu.

Erum vult genitus: cum ſexto tertius ebus.

Genitus. i. genitiuus. ſ. caſus vult. ſ. habere erum finale longū ex eo: vt harū ſpecierū/rerum. Tertius. ſ. caſus vult habere ebus finale ex eo: e remanente longo/cum ſexto. ſ. caſu: qui ſemper eſt ſimilis dtō: vt his/et ab his ſpeciebus/rebus.

In defectiuis/quibus eſt plurale: bidebis.

Sez tu videbis indefectiuis. ſ. noibus in prima parte heteroclitorum: quibus. ſ. noibus huius quinte decli. plurale eſt. ſ. integrū: nam omnia carēt gtō/dtō/ꝫ abltō pluralibus: preter nouem: his duobus illic carminibus cōprehenſa: Et ſpecies/acies/cum prole/dies/faciesq;/glo genies/ꝫ materies/res/manerieſq;. Et ola ſūt ſe. ge. preter hic/vt hec dies in ſingu. et in plu. hi dies tantum. cū prole. i. ꝫ proles. ſ. ſua meri dies maſculini ge. in vtroq; numero.

De octo noibus: q̄ declinationez pronoim imitantur: et de quis vel qui.

Nullus/et vllus/vter cum natis/ſolus/ꝫ alter/
Totus/et vnus: ad hec alius: quod formar alius:
Muis/qui cum natis: velut ipſe modo variamus:
Ut meus/ꝫ noſter priſcis inflexa frequenter.
Hinc tribus eſt quintus per e: totus/ſolus/et vnus.

Hec ſequentia nullus et vllus/vter cum natis. i. compoſitis ſcilicet vterq;/vterius/neuter. ꝛc. ſolus/et alter/totus/ꝫ vnus/ad hec ſeptem cum compoſitis hoc nomē ali⁹. ſ. addit: q̄ formar alius. ſ. in gtō: li ſyllaba producta: ꝫ quis/qui/cum natis. ſ. variant: velut. i. ſicut. ſ. nos variamus. i. declinamus hoc pronomen ipſe modo. i. nunc in noſtris diebus: vt gtō nullius/vllius/vtrius/vtriuſq;/vtriuſuis/neutrius vt neutri/ſolius/totius/vn⁹ (pen. cōmuni: dicut/vel longo.) alteri⁹ pen. ꝫ antip enul. breuibus: cuius biſſyllabum priote longo. dtō nulli/vlli/vtri vtriq;/vtrivis/neutri/ſoli/toti/vni/alii/alteri vel altri/cui monoſyllabū longū in metro. Hec nouem appoſitorie cuz compoſitis inflexa. i. de-

clinata frequenter pulcis.i.ab antiquo.ſ.holbus ſic: vt hec duo pro-
nolā meus/et noſter.ſ.inflectuntur.hinc.i. hac ratione q olim erāt ſic
inflexa:quintus.ſ.caſus regens eſt p e finale breue ex vs tribus.ſ.his
to thele thre totus/ſolus/ꝛ vn⁹. ¶ Auctor addidit hoc aduerbiū mo-
do:qꝛ pnomē ipe etiā olī inflexū erat ſicut meus a ū.vñ ipſius reperit
in multis locis.addidit ꝛ aduerbiū freqnter: nā nō ſemp in olbus caſi
bus inflexa fuerūt velut meus/ꝛ noſter:ꝛ preſertim q⁹/ qui cū natis
que et reliqua ola declinabilia tā nola/q⁹ pnola/et verba/ cū ſuis par
ticipijs declinauimus in noſtro introductorio.Sequtur de cōpoſitis.

De compositis a quis/et qui.

Que claudis per quis/ceu ſiquis/nequis/et ecquis/
Ac aliquis/ munquis:nō per que/ſed qua mouebis:
Que reliquis tantuꝫ dabo: ſi lit vtrumꝫ repertū.

Scz tu mouebis.i.declinabis nō p que/ſed qua.i.p qua finale mutabis
.ſ.ea cōpoſita:q̄ claudis.i.terminas p quis finale breue.ſ.in ntō ma-
ſculino ſing.ceu p vt ſiqs/nequi/ꝛc:dabo q̄ tm̄ ſine qua reliquis.ſ. cō
poſitis inceptis a quis/vel a qui:vt quiſnā/quidā/ꝛc: ſi vtrūꝫ.ſ. qua
ꝛ que ſit.i.poſſit repertū.i.reperiri:vt in ntō ſing. femi gene. ꝛ in ntō/
et actō plī neutri generis ſolis non in aliis locis(nā in ablō ſing. ꝛ in
gtō plu.tm̄ quarū ntō plu. femi ge.tm̄ que: et in reliquis neutrū re-
peritur)vt ntō ſing.ſiquis/ſiqua/ſiquod/vel ſiquid:ntō / ꝛ actō plu.ſi
qui/ ſique/ſiqua/ꝛc.ntō ſing. quiſnam/ quenam/ quodnam vel quid-
dam:ntō/ꝛ actō plu.quinam/quenam/quenam:quidā/ quedā/quedā
Reliqua cōpoſita incepta a q̄s/vel a q̄ patēt in his duob⁹ verſiculis.

Cum quis nam/que/piam ſine q̄ cōiunge/putas/quam.
Dam/vis/cunqꝫ/libet qui ſine quis retinet.

Coniunge.ſ.tu cum quis ſolo ſine qui hec quinqꝫ finalia nam/que/ꝛc.
vt quiſnam/ quiſqꝫ(vnde et ab vnus/na/ num componitur vnuſquiſ-
que) quiſpiam/quiſputas/ quiſquam . ¶ Qui ſolum ſine quis reti-
net hec quattuor finalia dam/vis/ꝛc.vt quidāꝫ/quiuis/quicunqꝫ/qui-
libet. ¶ Hec quattuordecim compoſita declinantur in reliquis locis
ſic:vt ſua ſimplicia quis/et qui:niſi quod non habent qui in ablatiuo
ſingulari:nec quis in plurali.et a multis etiam aliis vocibus (preſer-
tim in plurali)aures abhorrent:vt quoruꝫ/quaſquā . ¶ Quiſquis
habet tm̄ quicquid in ntō/ꝛ actō/et quoquo in ablatiuo.

De compositis ex duobus rectis.

Simplicium norma variabis compoſitiua
Integra/ et inflexum non permutantia patrum.

Scz tu variabis.i.declinabis compoſitiua.ſ.nomina integra.i.omnes
caſus habentia/ꝛ nō permutantia.i.et ea qꝛ non mutant inflexum
i.dꝛclinationem patrum.i. primitiuorum ſcilicet ſuorum nomi.i.ſecun

dum regulam ſimplicium.ſ.nominum:vt hec reſpublica/ huius reipu blice/⁊c.hic roſmarinus/huiꝰ rotiſmarini/⁊c.hoc iuſturandum/ huius iuriſiurandi/⁊c.nominatiuo ſinga. vnuſquiſq; vnaquęq; vn ũquodq; genitiuo vniuſcuiuſq; ſic in reliquis caſibus teneam vtreq; partes ſua finalia/et ſuas declinationes. ¶ Vbi altera pars compoſiti deeſt: vtramq; deeſſe neceſſe eſtrynde vnuſquiſq; caret ytõ: quia quiſq; eũ non habet. Excipienda ſequũtur.

Non tamen alterutrum ſic flectes / nec duodenum/ Nec roſmarinum/nec:quod dicunt oluſatrum.

Sez tu nõ flectes.ſ.declinabis alterutrũ ab alter/⁊ vterq;nec duodenũ a duo/⁊ denus.ſ.decimus:nec roſmarinum a ros roris / ⁊ marinus.ſ. maſculus:nec ſcilicet illud nomẽ: quod ſcilicet holes dicit.ſ. appellãt oluſatrũ ab olus oleris / ⁊ ater. ſ. niger ſic.ſ.vt ſuperior docet regula tñ.ſ.quãꝫ vtraq; pars eſt declinabilis: ſed eorũ ſolã poſteriorẽ partẽ vt nõ ſing.alterũ alterutra alterutrũ/ grõ alterutri alterutre/⁊c: nõ ſingu.duodenꝰ duodena duodenũ/ grõ duodeni duodene/⁊c: hoc roſ marinum /huius roſmarini:hoc oluſatrum/huiꝰ oluſatri/⁊c.

De cõpolitis ex rectis /et obliquis:et ecõuerſo. Quemlibet/et ſolum componens:flectito rectum.

Scilicet tu componens.ſ.quando tu componis quemlibet ſcilicet ca ſum(.ſ.nomen declinabile:habens quemlibet.ſ.omnes ſcilicet caſus) et ſolum ſcilicet caſum.ſ.obliquum:flectito.ſ. declinato ſcilicet tu re ctum.ſ.nominatiuum.ſ.caſum:ſiue rectus ſit prepoſitus:vt hic tribu nuſmilitum/huius tribunimilitum:hic paterfamilias/huius patriſſa miliás:ſiue poſtpoſitus:vt hic iuriſconſultus/huius iuriſconſulti: hic legiſperitus/huius legiſperiti/⁊c:ita vt hi genitiui iuris/et legis pre poſiti: et iſti genitiui militum/ et familias maneant indeclinabiles. ¶ Hic virbius/hec puerpera/hoc ſolſtitium retinent priora indecliná bilia:et poſteriora(quaſi fragmenta) ſola variantur: vt huius virbij puerpere/ſolſtitij/⁊c: quia in talibus non dicitur compoſicio: ſed po tius derivatio: vt exponãt: Virbius quaſi vir bis: Alia fuit Tereſias vates. Puerpera quaſi puerũ parens. Solſtitium quaſi ſolis ſtatio.

Si componantur obliqui:non variantur.

Vt hoc ramuſpalmarum/officiperdi vocabula indeclinabilia apud grammaticoum vulgus tritiſſima. hic et hec et hoc eiuſmodi/eiuſ cemodi/huiuſmodi/huiuſcemodi indeclinabilia per omnes caſus vtriuſq; numeri.

De declinatione patronymicorum.

Oẽ patronymicis ne ſit noua lex variãdis:
Des velut Anchiſes:ae/et is velut archas ⁊ Egis:
Vt clauſum per ne ceu greca per e tibi flectę.

Re pio vt nom:vt noua lex.i.regula non sit de patronymicis.s.noibus variandis:flectat tibi.s.nomen patronymicū clausuz p Nes: velut Anchises.s.flectit.s.t flectat patronymica clausa p as/ t Jo: velut archas (quātū ad declinationē) t Egis.s.flectitur. Et.s.t flectat patronymicū clausū.i.finitū p nec ceu greca.s.nois clausa p ē flectuntur: vt hic ptiamides:hec peliaes/ptiamis/nerine:huius ptiamidę/peliados vel dis/ptiamidis vel dos/nerines.ꝛc.

Nomē patronymicum quid sit:et vnde deriuetur.

Nomen patronymicum est:quod significat pgeniem cū gtō siue originis(vt ptiamides.i.filius Ptiami.s. Pariꝭ) t deriuatur a propriis tñmodo nomibus. s.patrum(vt eacides.i. Achilles filius Eaci) Auorum(vt atlantiades.i. Mercurius nepos Atlantis)Matrum(vt iliade.i. Remus et Romulus filii Ilie)Fratrum(vt phaetontiades.i. Phaethusa/Lampetia/ t Phebe sorores Phaetontis)Arbium(vt iliade.i. troiani ab Ilio ducentes originez) Regum(vt eacide.i.milites Eaci:qui fuerunt auxiliares Cephali) Cōditorum/et instauratorū:vt cetropide.i.antiqui athenienses a Cecrope etiam conditore siue instauratore vbis eorum scilicet Athenarum: vt eneade/ et romulide vocati sunt romani ab Enea troiane gentis introductore/t a Romulo eiusdez gentis et auctore/et nominis conditore.

De formatione patronymicorum.

Patronymica formantur a primo casu sui primitiui in vocalem terminatos:adiecta masculinis des syllaba longa/femininis a littera: t in prima declinatione ae diphthongo finali/et in secunda vltime i mutato in a breue/t ei a nō in eus in i:quod in solis masculinis est longū: et i in reliquis vbiq; correpto. Exempluz de ae: vt hȳ Hippotae: hic Hippotades/hec hippotas:po syllaba etiā correpta. De vltime i:t huius Meneti:hic menetiades/hec menetias. De i ex ei in solis masculinis lōgo:vt hic Peleus/hui⁹ pelei:hic pelides. De i i reliquis corripiendo:vt hȳ Romulichic romulides/hec romulis.huic Elonī:hic Elonides/hec elonis/pelis.huius Coronei/Phoronei:hec coronis/phoronidis vbiq; longo. Feminina ab ei sonā etiam in is cis interdum e lōgo:ret sepius ponuntur etiam pro nois⁹ libro:li: acta primitiuorum cōuenientium:vt hec Achilleis(ab antiquo genitiuo Achillei).i.liber de Achille: vt eneis de Enea. ¶ Ratio carminis exametri/ t pentametri(vt super ablatiuū etiā de acō diximus) semper conseruanda est: Unde in patronymicis tria faciunt poete.mutant/addunt/ t minuūt. ¶ Mutāt vt dixi: t causa euphonie:vt hic hyrides pio tydides.t u in e vel in i:vt hec sicelis/t abstractū Sicilis/t ab eo adiectiuū siciliensis a Siculo rege. Et ponunt patronymica pro possessiuis: vt Siceli des mulse.i.siculenses. Tritonida conspicit arces.i.tritoniam.et econtra pro possessiuis pro patronymicis. Et quater ad quinos vnā cephisus unos Addiderit.i. cephisides vnde Narcissus filius Cephisi fluuij

et liriopes nymphe. Aix sane virgo niseia compos Mentis erat. i. nisis vocata Scylla filia Nisi regis megarentis. Addit penultime syllabe breui inter duas longas posite. si ea penultima sit in a: preponentes i etiam breue huic a: vt hic anchisiades / laertiades (nam regula vult anchisades / laertades dici: que in trito carmine non habent locũ propter penultima sa/et ea breuia inter duo longa) sin in i sit ea penultima: postponentes a etiã breue huic i: vt hic atlantiades pro atlantides: quod in carmine stare nec potest propter ti syllabam breuem inter duo longa lan/et des. Addunt et tẽpus aut prime syllabe/ aut vltime triũ breuiũ (quia tritũ carmen non patitur tris syllabas simul breues: nec vnam breuem inter duas longas) addunt inquã prime: vt horum sequentiũ hic priamides in omnibus casibus/ et hec priamis (presertim in obliquis) producentes syllabam priscilicet eorũ primitiuũ hic Priamus retinet Pri breue. et sicelis (presertim in olbus obliquis) cum multis aliis deriuatiuis/et abstractis: vt siciliensis/ Sicilia/ Italia a siculo habente primũ breue/et italo primũ cõmune: siue sint propria/siue adiectiua a regibus deducta. Addunt tempus vltime syllabe per positionem cõsonantis in principio dictionis sequẽtis: At priamis Cassandra fuit vates. Mis producto positione s / et L. ¶ Minuunt: vt deucalides pro deucalionides: quod in trito carmine stare nõ possit: nisi interponatur ar vt deucalioniades: quod esset dictio nimis longa. Minuunt et tempus: vt eneades: ne coꝛrepto: aut nea cõgluti nantur in vnum longũ: vt sit trisyllabũ eneades. Patronymica in ne longũ sunt etiã feminia sicut ea: que sunt in as/vel in is: de quib⁹ formandis quid prosit regulã dedisse: haud scio. Formari tamen dicuntur a grõ propriorũ tantũmodo secũde decli. ne syllaba adiecta: et viterio re i etiam in o/et ei in i: vt hui⁹ Adrasti/ Aerisi/ Rerei: hec adrastine aerisione/nerine: penultimo vbiq; remanente lõgo.

Hec a nobis de patronymicis. Sequitur de grecis.

Cum dedit es grecus recto: tenet es genitiuus:
En quartus numero pꝛeeunte. sed en genitiuo
Plurali: dehinc es terno / sextoq; repones:
As quarto. reliquos in vtroq; per e lego clausos.

Cum grecus scilicet grãmaticus dedit e finale recto scilicet casui. s. tunc genitiuus tenet es finale: quartus scilicet casus tenet en finale preeunte. i. in singulari numero. sed repones en but thou shalt put en ayen genitiuo plurali: dehinc es and after that es terno / sextoq;. s. casibus: et pones as finale quarto scilicet casui: vt huius / his / et ab his Penelopes: hanc / et harum Penelopen: has Penelopas. lego reliquos scilicet casus in vtroq; scilicet numero clausos. i. finitos per e finale: vt hec/huic/o/hac/he/et o Penelope. ¶ Omnia finalis huius forme sunt longa.

O quarto/ẽt quinto reperitur: et us genitiuo.

O finale longū reperitur. ſ. in quarto/et quinto. ſ. caſibus: et us finale breue. ſ. reperitur in genitiuo: vt hec Alecto/huius Alecti/ hanc/t o Alecto. reliquis caſibus non vtimur. Sic cetera propria mulierum in o: vt hec Arato/Calipſo/Caliſto/Clio/Cloto/Dido/Jo/Mãto/Sappho. ſunt tamen horum nonnulla/et his ſimilia: que interdum t alit er reperiuntur: vt dictum eſt ſuperius. Greca per Ω longum/ tc.

As dat ados patrio/quartoq; da/daſq; pelaſgo.

Uel dat adis/dem/des: ſi noſtro more reflectes.

As dat ados. i. nomen finitum in as breue dat ados etiaꝫ breue ex as patrio. ſ. pelaſgo/q; pro et da quarto. ſ. ſing. q; pro et das finalia breuia. ſ. quarto caſui plu. pelaſgo. i. greco. vel. ſ. greciꝫ nomẽ in as dat adis dem/des finalia. ſ. dictis caſibus: ſi reflectes. ſ. illud noſtro more unde ſupius. As breue formatur ados/vel adis. Quod dedit os/ſi is creſcens: a/vel em dat vtrũuis. Et as breue: quando A preiens tenuit, tunc; es rectis breuiatur.

Es terne patrium ſibi ſeruat in i quoq; clauſum.

Es. i. nomen propium finitum in es longū terne. ſ. decli. ſeruat ſibi patrium clauſum in i quoq; i. etiam preter is: vt ibi. Sed propius datur ique leges per eus: vt Achilli.

Is dat eos patrio/vel ios. dat et in breue quarto.

Pluraliq; lego vel eon/vel ion genitiuo.

Jo. i. grecum nomen in is dat patrio eos/vel ios ex is. dat et. i. etiam quarto. ſ. caſui in finale breue. q; pro et lego vel eon/ vel ion. ſ. in gẽ pl̃. vt hec metamorphoſis/hꝰ ſeos/vl ſios: hãc ſin: hanc ſeon/vel ſion.

Os tribus in ſocijs/patrioq;/vel us reperimus.

Reperimus os finale breue in tribus ſocijs. i. nominatiuo/accuſatiuo et vocatiuo. q; pro et. r. reperimus os/vel us etiam breue patrio. i. in genitiuo: vt hoc/hoc/et o melos: huius melos/vel melus.

Us facit um quarto/reliquis u: ſicut Jeſus.

Us. i. nomen grecum in us breue ſicut Jeſus facit um finale quarto ſcilicet caſui/ et u finale longum reliquis ſcilicet caſibus: vt hunc Jeſum: huius/huic/o/et ab hoc Jeſu.

Cetera in eloquio vitabis greca latino.

Vitabis thou ſhult eſcheu/ot avoyde I latino eloꝙ yn pure latyn ſpeche ecta greca. ſ. finalia non dicta. ꝙ dꝰ amiſſis in dñ pone latia.

¶ Expoſitoris diſticon.

Caſibus eſt finis felix. heteroclitaq; illis
Prorima/ſolerti compta manu: venient.

He/that wolle labore this litil warke after the
maner sheude in the begynnyng: shal be me-
tely perfet in the crafte of poyntyng: and gete hym
gret reson & vnderstondyng bothe of redyng / and
construyng. the which shall profet hym not wonly
heryn: but also it shal helpe hym gretly in al the grā
mar folowyng: specially in the thrioglettis/ and the
genders. ye & also in versifiyng: for we haue sheu-
de the endyngis/ with the quantite of al latyn sylla
bis (specially in the oblikis of euery declynson/ bo-
the of latyn/ and greke nowns. the wich knowlyche
of the terminacions with the lenthe bothe of them/
and of the crefyng syllabis afore them / with there
ortography must nedis be hade to euery man: that
wolde be calde cūnyng eyther i vnderstōdyng / re-
dyng / writyng / or latyn speche. And it canne be
gatte so perfetly by no grammar: as by this lytil
warke of Ascensius: the which Ascensius exceditb
in pure compendiosnes/ and subtil groūdly vnder-
stondyng al other grammarians as forre: as golde
in valure passith siluer. & by side this he hath ma
de his grammar in metyr: as diligently puryde.
wherby the lenthe also of the first / and the mydil
syllabis may be surely knowe. And / for by cause
that young grammarians shulde vnderstonde it
by there own labore without any techer: we haue
cōstrude it hyther to (as playnly as I canne) with
sampuls a cordyng: purposyng (by godis grace) to
contynew: and / after that we haue down: to make
an alphabete tabil: conteynyng all the latyn wor-

dis with there exposic'on that be put bothe of owre
autor / & vs materally for there own cause. As for
the rn / that be put significatiuely of oure autor: we
declare in oure exposition playn ynogh: where nede
is. and where they be light ynogh: we do in sume
placis but order / and let the sentens declare them:
as it bothe oure own wordis: the which be very
playn and comyn: for we do litil els but declare the
texte with his sampils: saue we bryngyn otherwhi
le amonge in placis most conuenient a few notis ne
cessary to suppose by reson the quantite of diuerse
syllabis: where neyther rule / nere exempil of auto /
rite cainne be founde sufficiēt. The which notis / by
cause they be sū what harde: let youge lerners ouer
hippe them: til they be wel spedde in the verifiyng
rulis of this autor of ouris. The which rulis / by
cause they be so profetabil / & sum what harde: we
be hake anylde to go an hunde withal nerte after
the thyngis by godis grace: whome let vs pray
to sende vs good lucke and fortune.

Today you chyldryn the clarte ye that be youngr lerners
consider diligētly oure englill he rulis a fore the begynnyng
of this Warke. Wherby ye shal gete a thousande tymes more
parfitnesse than I cāne expresse. and that shal be a grete pfit
sure to yo to be the cause of your so grete pfit. But ye must coueyne
a few placis of them youre selfe. First in the rulis of poynting ye
shal fynde in the thirde the Wath for the Which. in the v. fryuke for
fryche. in the ix. the Wich for the Which. I the xv. comyngly for comyn
ly. in the xvii. the Wath for the Which. ¶ Also I oure exortacis folo
wyng the xbe. ii. sayne. in the vi. fyne. kelyncke for kelyndes. and in the
xii. wolle for Wholle. ¶ Also in the large ende of the first dedyns ye
shal fynde A finale breue in nede. where it shuld be As finale breue
te. Wherbe fulfe wō other faultis: but such as may be knowē either by
the texte or by the glose notis by the sentens.

Finis.